

ՀՀ ԿՈՏԱՅՔԻ ՄԱՐԶԻ

«ԶՈՎՔԻ Գ. ՇԱՀԻՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՄԻԶՆԱԿԱՐԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

2022-2023 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ
ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԱԽԱԳԱՀ՝

Մ. Կրիսկոսյան

**Հանրակրթական ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին
գնահատման հաշվետվության ձև և մեթոդական ուղեցույց**

1. Նախաբան

Վերջին տարիներին Հայաստանի Հանրապետության կրթական համակարգի զարգացման քաղաքականության մեջ առանցքային տեղ է զբաղում հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների և ուսուցիչների գործունեության, ինչպես նաև սովորողների ուսումնառության վերջնարդյունքների գնահատման գործընթացների բարելավման ուղղությամբ կատարվող աշխատանքները: Մասնավորապես, որոշակի քայլեր են կատարվել գնահատման չափելի ցուցանիշներ սահմանելու և համապատասխան գործառույթներ ներդնելու ուղղությամբ: Դրա վկայությունը 2009 թվականի հուլիսի 10-ին ՀՀ Ազգային ժողովի կողմից ընդունված «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքում հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների ներքին և արտաքին գնահատում իրականացնելու պահանջի սահմանումն էր: Օրենքով նաև սահմանվել և հստակտարանջատվել են ուսումնական հաստատության գործունեության վերահսկողության (հոդված 33) և ուսումնական հաստատության գործունեության գնահատման գործառույթները (հոդված 34):

Ելնելով «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներից՝ ՀՀ կառավարությունը 2010 թվականի սեպտեմբերի 3-ի N1334-Ն որոշմամբ հաստատել է «Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին և արտաքին գնահատման չափանիշների սահմանման և իրականացման կարգը», իսկ ՀՀ Կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 23-ի N1146 որոշմամբ վերջինիս մեջ փոփոխություններ կատարվեցին, մասնավորապես 20-րդ կետով փոխվել են ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին գնահատման չափանիշները:

Հանրակրթական ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին գնահատումը բխում է ոչ միայն ՀՀ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներից, այլ նաև համահունչ է ՄԱԿ-ի մանկական հիմնադրամի ու ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության համագործակցության շրջանակներում իրականացվող «Երեխայակենտրոն դպրոց» ծրագրի հայեցակարգային դրույթներին:

**2. Հանրակրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատության ներքին
գնահատման նպատակը, խնդիրները և ընթացակարգը**

Հանրակրթական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ հաստատություն) ներքին գնահատումը հաստատության կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների որակի մշտադիտարկման և ընթացիկ հսկողության գործընթաց է: Այն հստակ կազմակերպված, նպատակաուղղված և պարբերաբար իրականացվող գործընթաց է, որի պատասխանատուն տվյալ հաստատությունն է:

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման նպատակն է՝ բարելավել հաստատության կողմից մատուցվող կրթական ծառայությունների որակը և բարձրացնել արդյունավետությունը կամ, այլ կերպ ասած, նպաստել ուսումնական հաստատության գործունեության հետագա բարելավմանը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ուսուցիչների աշխատանքի արդյունավետության և սովորողների առաջընթացի ուսումնասիրման միջոցով:

Ըստ էության «Ներքին գնահատումը ուսումնական հաստատության կողմից իր գործունեության վերլուծությունն է» («Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենք հոդված 34):

Համաձայն «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի հաստատության գործունեության ներքին գնահատման խնդիրներն են՝

- ա) հանրակրթության պետական չափորոշի պահանջներին շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների համապատասխանության գնահատումը.
- բ) ուսումնական գործընթացի կազմակերպման պայմանների և դրանց բարելավմանն ուղղված աշխատանքների գնահատումը.
- դ) հանրակրթական ծրագրերի իրականացման, դասավանդման մեթոդների և ժամանակակից տեխնոլոգիաների կիրառման արդյունավետության գնահատումը.
- զ) հաստատության գործունեության վերաբերյալ շահառուների՝ սովորողների և նրանց ծնողների (օրինական ներկայացուցիչների), հաստատության մանկավարժական, վարչական այլ աշխատողների, ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարության, Երևանի քաղաքապետարանի, պետական տարածքային կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմինների, կրթության հիմնահարցերով զբաղվող կազմակերպությունների, գործատուների և այլն, իրազեկվածության աստիճանի բարձրացումը և ամբողջական տեղեկատվության տրամադրումը նրանց.
- դ) հաստատության հաշվետվողականության մեխանիզմների բարելավումը և գործունեության թափանցիկության ապահովումը.
- ե) հաստատության զարգացմանն ուղղությունների նախանշման և զարգացման ծրագրերի մշակման խթանումը.

զ) հաստատության գործունեության գնահատման գործընթացում վարչական և մանկավարժական աշխատողների, սովորողների և ծնողների ներգրավումը:

Համաձայն «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջների և «Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթական ուսումնական հաստատության գործունեության ներքին և արտաքին գնահատման չափանշանների սահմանման և իրականացման կարգի» բաժնի 3-ի՝

- Ներքին գնահատումն իրականացվում է տարեկան մեկ անգամ՝ մինչև նոր ուսումնական տարվա սկիզբը: Ներքին գնահատմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության վարչական և մանկավարժական աշխատողները, սովորողները և նրանց ծնողները (օրինական ներկայացուցիչները):
- Ներքին գնահատման հաշվետվությունն ուսումնական հաստատության տնօրենը մինչև ընթացիկ տարվա սեպտեմբերի 5-ը ներկայացնում է ուսումնական հաստատության խորհրդին, մանկավարժական, ծնողական, աշակերտական և այլ գործող խորհուրդներին, ինչպես նաև երկշաբաթյա ժամկետում ապահովում դրա հրապարակումը տվյալ ուսումնական հաստատությունում (տեսանելի տեղում), տեղական և (կամ) հանրապետական մամուլում, նախարարության պաշտոնական կայքում:
- Ներքին գնահատումն իրականացվում է ուսումնական հաստատության տնօրենի հրամանի համաձայն ձևավորված հանձնաժողովի կողմից: Հանձնաժողովի կազմում ընդգրկվում են ուսումնական հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի (ուսումնական հաստատության խորհրդի) առնվազն երկու, մանկավարժական և ծնողական խորհրդների՝ ուսումնական հաստատության խորհրդի կազմում չընդգրկված առնվազն մեկական անդամ, տեղական ինքնակառավարման մարմնի (Երևանի քաղաքապետարանի) առնվազն երկու ներկայացուցիչներ:
- Տնօրենը հանձնաժողովի նախագահն է և ապահովում է հանձնաժողովի բնականոն գործունեությունը:
- Հանձնաժողովը հաստատում է իր աշխատակարգը, սահմանում ներքին գնահատում անցկացնելու գործողությունների ծրագիրը:
- Ներքին գնահատման արդյունքում հանձնաժողովի նախագահը նախապատրաստում է ներքին գնահատման հաշվետվությունը, որի ձևը, ինչպես նաև ուսումնական հաստատության ներքին գնահատման չափանիշների հաշվարկման մեթոդաբանությունը և հաշվետվության պատրաստման մեթոդական ուղեցույցը հաստատվում են նախարարության կողմից:

1. Հաստատության ներքին գնահատման գործընթացի իրականացումը և հաշվետվության պատրաստման մեթոդական երաշխավորություններ

Հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման ժամանակ առաջարկվում է առաջնորդվել սույն մեթոդական երաշխավորություններով և բաժնի 2-ում տրված Հաշվետվային ձևով:

Հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման համար հիմք են հանդիսանում հաստատության ներքին գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները, հաստատության կառավարման և խորհրդակցական մարմինների կողմից հաստատության գործունեության այս կամ այն ոլորտի վերաբերյալ

տրված գնահատումները: Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը ներառում է հետևյալ երեք բաղադրիչները՝

1. մեկնարկային պայմանների (ռեսուրսների) գնահատում.
2. գործունեության ընթացիկ գնահատում.
3. գործունեության արդյունքների գնահատում:

Վերը նշված բաղադրիչներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է ըստ հաստատության գործունեությունը նկարագրող հետևյալ ոլորտների՝

- հաստատության անվտանգություն.
- հաստատության գործունեության արդյունավետություն և ուսումնական գործընթացի որակ.
- հաստատություն կողմից ներառական կրթության և հավասարության ապահովում,
- համայնքային մասնակցություն:

Վերոնշյալ 4 ոլորտներից յուրքանչյուրի համար սահմանված է գնահատման ցուցանիշների և չափանիշների համախումբ: Յուրաքանչյուր ցուցանիշի կամ չափանիշի համար տրված է գնահատման ձևը, մեթոդը, պարբերականությունը և հաշվարկման մեթոդաբանությունը: Բոլոր 4 ոլորտների գնահատման ցուցանիշների և չափանիշների ամբողջական ցանկը, ինչպես նաև դրանց հաշվարկման, վերլուծման կամ գնահատման ձևը տրված է **Հավելված 1-ում**:

Հաշվետվային ձևի լրացման ընթացքում ցուցանիշներին չափանիշների ճշգրիտ հաշվարկը և կիրառությունը՝ հիմնված տեղեկատվության հավաքագրման և վերլուծության տարբեր մեթոդների վրա, հանդիսանում է հաստատության գործունեության ինքնավերլուծության որակի հիմնական գրավականը: Առաջարկվող ցուցանիշներից և չափանիշներից յուրաքանչյուրը հանդիսանում է գնահատման մեթոդաբանության բաղկացուցիչ և հիմնված է տեղեկությունների ու տվյալների հավաքագրման, վերլուծության ուրույն մեթոդի վրա:

Ցուցանիշների և չափանիշների հաշվարկման ժամանակ կիրառվում են հետևյալ մեթոդները՝

- վիճակագրական տվյալների վերլուծություն.
- Փաստաթղթային վերլուծություն.
- դիտարկում և փաստագրում.
- Հարցումների իրականացում և արդյունքների վերլուծություն:

Որոշ ցուցանիշների և չափանիշների հաշվարկման համար կիրառվում են նաև համակցված մեթոդներ:

Վիճակագրական տվյալների վերլուծությունը ենթադրում է՝

վիճակագրական տվյալների հավաք և համակարգված ներկայացում աղյուսակների և գրաֆիկների միջոցով, իսկ այնուհետև եզրահանգումների, կանխատեսումների կատարում և առաջարկությունների ներկայացում:

Փաստաթղթային վերլուծությունը ենթադրում է՝

հաստատության գործունեությունն ապահովող ներքին փաստաթղթերի, վիճակագրական տվյալների և հաշվետվությունների ուսումնասիրություն, արդյունքների արձանագրում, եզրահանգումների կատարում և առաջարկությունների ներկայացում:

Դիտարկումը կամ փաստագրումը ենթադրում է՝

ըստ սահմանված ցուցանիշներին չափանիշների՝ հաստատության մարդկային, նյութական, ֆինանսական ռեսուրսների առկայության (կամ դրանց բացակայության) ու դրանց վիճակի, ինչպես նաև ուսումնասիրվող գործընթացների արձանագրում կամ նկարագրում՝ աղյուսակների, դիտարկման քարտերի կամ գրառման այլ ձևերով: Դիտարկման միջոցով ստացվող տեղեկատվությունը բազմաբնույթ և օգտակար է ոչ միայն ինքնավերլուծության, այլ նաև հաստատության գործունեությունը լիարժեք ներկայացնելու համար:

Հարցումների անցկացումը ենթադրում է՝

հաստատության գործունեությունը նկարագրող որևէ ցուցանիշի կամ չափանիշի (դրանց խմբի) վերաբերյալ տարբեր շահառու խմբերի կարծիքի ուսումնասիրություն: Կախված ուսումնասիրվող ցուցանիշի և չափանիշի բնույթից և նպատակից հարցումները կարող են իրականացվել հարցվողների ներքոհիշյալ խմբերի շրջանում տարբեր մեթոդներով (հարցազրույցների անցկացում, հարցաթերթերի լրացում և այլն)՝

- տնօրեն և վարչական աշխատողներ.
- ուսուցիչներ.
- Հաստատության սպասարկող անձնակազմ.
- սովորողներ
- ծնողներ:

Հարցազրույցների անցկացման հիմնական նպատակն է՝ բացահայտել տարբեր շահառու խմբերի կարծիքը և ստանալ խորքային տեղեկատվություն խնդրո առարկայի կամ ուսումնասիրվող երևույթի վերաբերյալ՝ ի հայտ բերելով այնպիսի կողմեր, ինչպիսիք են շահառուների բավարարվածությունը, առկա հիմնախնդիրները, թերությունները և այլն:

4. Հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության կառուցվածքը

Հաշվետվությունը բաղկացած է 6 մասից:

- ✓ **Մաս 1-ը** ներառում է ընդհանուր տեղեկություններ հաստատության մասին: Այս մասում հիմնականում արձանագրվում են հաստատության գործունեությունը նկարագրող վիճակագրական տվյալներ, որոնք պետք է համապատասխանեն ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների գործունեության մասին» հաշվետվության մեջ ներառվող տեղեկատվությանը: Հաշվետվության մեջ տեղ գտած վիճակագրական տվյալները, ինչպես նաև հաստատության գործունեության վերաբերյալ այլ տեղեկատվությունն անհրաժեշտ է ներկայացնել ինչպես տվյալ ուսումնական տարվա համար, այնպես էլ նախորդ 3 տարիների հետ համեմատության մեջ՝ բացահայտելով այս կամ այն ոլորտը նկարագրող ցուցանիշների և չափանիշների փոփոխության դինամիկան:
- ✓ **Մաս 2-ում** ներկայացվում են հաստատության շենքային պայմանները, գույքային ապահովվածությունը սովորողների ու աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեությունը և առողջության պահպանումը գնահատող ցուցանիշները չափանիշները:
- ✓ **Մաս 3-ում** ներկայացվում են հաստատության գործունեության արդյունավետությունը գնահատող ցուցանիշները չափանիշները:
- ✓ **Մաս 4-ում** ներկայացվում են հաստատությունում ներառական կրթությունը և հավասարության ապահովումը գնահատող ցուցանիշները չափանիշները:
- ✓ **Մաս 5-ում** ներկայացվում են համայնքային մասնակցությունը գնահատող ցուցանիշները և չափանիշները:
- ✓ **Մաս 6-ում** ներկայացվում են հաստատության հիմնախնդիրները և դրանց հաղթահարման ուղիները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման համար: Յուրաքանչյուր մասում առանձին տեղ է հատկացված եզրակացությունների և մեկնաբանությունների համար:

Յուրաքանչյուր մասում ներկայացված ցուցանիշներին չափանիշների հաշվարկման կամ վերլուծման համար տրված են համապատասխան աղյուսակներ կամ հարցեր, որոնք անհրաժեշտ է լրացնել կամ որոնց պետք է պատասխանել: Նշված է նաև, թե հատկապես ինչ մեթոդով է պետք դա կատարել: Հարցումների իրականացման համար առաջարկվող մեթոդաբանությունը տրված է **Հավելված 2-ում**:

Հաճախ միևնույն ցուցանիշը չափանիշը կարող է բացահայտվել և՛ փաստաթղթերը ուսումնասիրելու ու վերլուծելու, և՛ հարցման միջոցով, ուստի ժամանակ և միջոցներ խնայելու համար առաջարկվում է արդյունքների միասնական ամփոփ ձև:

Ցուցանիշներին չափանիշների արձանագրման վերոնշյալ միասնական ամփոփ ձևի կիրառումը չի բացառում դրանց առանձին-առանձին արձանագրումը: Կարևորը հանգամանալից, օբյեկտիվ և հավաստի վերլուծության ապահովումն է:

Հաշվետվության մեջ ներկայացված տեղեկատվությունը պետք է լինի ամբողջական, համապարփակ և օբյեկտիվորեն արտացոլի հաստատության առկա վիճակը, փոփոխությունների ընթացքը և ուղղությունները: Այն դեպքերում, երբ անհրաժեշտ է կատարել համակցված **որակական և քանակական վերլուծություն**, ցանկալի է տեղեկատվությունը ներկայացնել աղյուսակների, գրաֆիկների կամ այլ հնարավոր ձևերով:

Հաշվետվության անհրաժեշտ է նաև նկարագրել հաստատությունում առկա հիմնախնդիրները և առաջարկել դրանք լուծելու այնպիսի ձևեր, որոնք լինեն իրատեսական, ելնեն հաստատության իրական հնարավորություններից:

Հաշվետվության կազմման ոճը պետք է լինի պաշտոնական, իսկ շարադրանքը՝ պարզ, հասկանալի, սրամաբանական և հնարավորինս հակիրճ:

Որակյալ ու հաստատության համար օգտատակարհաշվետվություն պատրաստելու գլխավոր երաշխիքը հաստատության վարչական աշխատողների և մանկավարժական կոլեկտիվի համագործակցային և թիմային աշխատանքն է, համատեղ որոշումների կայացումն ու իրագործումը:

Մաս 1.

Ընդհանուր տեղեկություններ

<<Չուրի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի մասին

Հաստատության անվանումը

<<Չուրի Գ. Շահինյանի միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ

Հաստատության հասցեն

Կոտայքի մարզ Ջրվեժ համայնք գ.Չուր, գլխ. խճ.13

Հաստատության հեռախոսահամարը, էլեկտրոնային հասցեն

098-380-636, zovq@schools.am

Աղյուսակ 1. Դասարանների թիվը՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուս տարիների համար

Դասարանների թիվը	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
1-ին դասարան	1	1	1	-
2-րդ դասարան	1	1	1	-
3-րդ դասարան	1	1	1	-
4- դասարան	1	1	1	-
5-րդ դասարան	1	1	1	-
6-րդ դասարան	1	1	1	-
7-րդ դասարան	1	1	1	-
8-րդ դասարան	1	1	1	-
9-րդ դասարան	1	1	1	-
10-րդ դասարան	1	1	0,5	-
11-րդ դասարան	0,5	0,5	0,5	-
12-րդ դասարան	0,5	0,5	1	-
Ընդամենը	11	11	11	-

Աղյուսակ 2. Ըստ դասարանների՝ սովորողների թիվը ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Սովորողների թիվը	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
1-ին դասարան	8	12	9	-
2-րդ դասարան	10	10	12	աճ
3-րդ դասարան	9	10	9	աճ
4- դասարան	12	10	10	-
5-րդ դասարան	12	12	9	նվազում
6-րդ դասարան	9	13	12	նվազում
7-րդ դասարան	9	8	12	նվազում
8-րդ դասարան	6	10	8	նվազում
9-րդ դասարան	13	6	10	նվազում
10-րդ դասարան	7	10	2	նվազում
11-րդ դասարան	3	6	9	աճ
12-րդ դասարան	3	3	6	աճ
Ընդամենը	101	110	108	նվազում

Աղյուսակ 3. Ընդհանուր տվյալներ սովորողների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա սկզբին՝ տվյալ ուստարվա սեպտեմբերի 1-ի դրությամբ	101	106	108	աճ
Սովորողների ընդհանուր թիվը ուսումնական տարվա վերջին՝ տվյալ ուստարվա մայիսի 25-ի դրությամբ	101	110	108	նվազում
Ուսումնական տարվա ընթացքում ընդունված սովորողների թիվը	0	5	0	-
Ուսումնական տարվա ընթացքում հեռացած սովորողների թիվը	0	1	0	-

Սովորողների թվաքանակի փոփոխության պատճառները, եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ

Բնակության վայրի փոփոխության պատճառով տեղի է ունեցել աշակերտների դինամիկայի փոփոխություն:

Աղյուսակ 4. Ընդհանուր տվյալներ ուսուցիչների վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշը	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի	Փոփոխություն ների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Ուսուցիչների ընդհանուր թիվը	19	20	20	-
Ուսուցիչների միջին շաբաթական ծանրաբեռնվածությունը կամ դրույքաչափը	15.36	16,95	16,55	

Աղյուսակ 5. Տվյալներ ուսուցիչների տարիքային բաշխվածության վերաբերյալ՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ուսուցիչների թիվը	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022- 2023 ուստարի	Փոփոխությունների դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Մինչև 30 տարեկան	1	2	2	-
31-ից 40 տարեկան	7	5	5	-
41ից -50 տարեկան	3	6	5	-
51-ից -55 տարեկան	2	2	3	-
56 տարեկան և ավելի	6	5	5	-

Ուսուցիչների տարիքային կազմը, փոփոխության պատճառները, եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ

Ուսուցիչների թվաքանակի փոփոխությունը պայմանավորված է ուսուցիչների կենսաթոշակային տարիքի լրանալու հետ:

Աղյուսակ 6. Տվյալներ <<Զովքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ղեկավար և վարչական կազմի վերաբերյալ

Պաշտոնը	Անունը, հայրանունը, ազգանունը	Տվյալ պաշտոնում աշխատելու ժամանակահատվածը	Տվյալ հաստատությունում աշխատելու ժամանակահատվածը
Տնօրեն	Էդգար Կնյազի Լիկոդոսյան	3տարի 3 ամիս	3տարի 3 ամիս
Տնօրենի տեղակալ	Անահիտ Մերուժանի Ավյան	10 տարի	29տարի
Զինղեկ, քաղպաշտպանության շտաբի պետ	Գրիգոր Ռազմիկի Մանուկյան	2տարի	2տարի
Հաշվապահ	Մարի Պողոսի Չերչիկյան	6 տարի	6 տարի
Գրադարանավար	Սինամ Եփրեմի Առաքելյան	10տարի	10 տարի
Օպերատոր	Մարի Պողոսի Չերչիկյան	6 ամիս	6տարի
Սոց. մանկավարժ	X		

Աղյուսակ 7.Տվյալներ <<Զովքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի կառավարման խորհրդի կազմի վերաբերյալ

Անուն, ազգանուն, հայրանուն	Աշխատանքի վայրը, զբաղեցրած պաշտոնը	Կրթությունը	Հաստատության խորհրդի կազմում ընդգրկված լինելու ժամանակահատվածը
Մանուկ Կիրակոսյան Արարատի	Զորադրյուրի Վ. Կարապետյանի անվան մ/դ ուսուցիչ	Բարձրագույն	2021թ.-ից
Արսեն Ավագյան Բաբկենի	Զովքի Գ. Շահինյանի անվան մ/դ, ուսուցիչ	բարձրագույն	2021թ.-ից
Սյուզաննա Գինոսյան Հրայրի	Զորադրյուրի Վ. Կարապետյանի անվան մ/դ ուսուցիչ	բարձրագույն	2021թ.-ից
Նորիկ Գևորգյան Գուրգենի	Զովքի համայնքի համայնքապետ	բարձրագույն	2021թ.-ից
Նաիրուհի Դավթյան Հենրիկի	Զովքի Գ. Շահինյանի անվան մ/դ, ուսուցիչ	բարձրագույն	2021թ.-ից
Լուսինե Հայրապետյան Արթուրի		Միջինմասնագիտական	2021թ.-ից
Լիլիթ Պողոսյան Մաքսիմի		Միջնակարգ	2021թ.-ից
Ռուզաննա Մարտոսյան Անդրանիկի		Միջնակարգ	2021թ.-ից
Լավրենտի Հարությունյան		բարձրագույն	2021թ.-ից
Նարինե Քոչյան Միքայելի		բարձրագույն	2021թ.-ից
Կորյուն Կարապետյան Արծրունի	Զորադրյուրի համայնքի համայնքապետ	բարձրագույն	2021թ.-ից
Հայկ Հակոբյան		բարձրագույն	2021թ.-ից
Արմեն Միրզոյան		բարձրագույն	2021թ.-ից
Անի Եղիազարյան			2021թ.-ից

Վերլուծել խորհրդի աշխատանքը, խնդիրները և կատարել առաջարկություններ խորհրդի կազմի և գործունեության բարելավման ուղղությամբ

Կատարման խորհուրդը իրականացրել և իրականացնում է օրենքով սահմանված իր գործառույթները, բարեխիղճ է և կարգապահ:

Մաս 2.

<<Զուլքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեությունը և առողջության պահպանումը

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության բնորոշման համաձայն՝ առողջությունը ոչ միայն հիվանդությունների բացակայությունն է, այլև անձի հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունը: Աճող սերնդի հոգևոր, ֆիզիկական և սոցիալական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացումը հանրակրթության կարևորագույն նպատակներից է: Ուստի հաստատության խնդիրն է ապահովել անվտանգ ուսումնական գործընթացի իրականացումը և սովորողների հոգևոր, ֆիզիկական ու սոցիալական լիարժեք բարեկեցությունն և համակողմանի զարգացումը:

Հաստատության գործունեության լիարժեք գնահատման գործընթացը ներառում է ուսումնական միջավայրի անվտանգության գնահատումը, որը վերաբերում է ոչ միայն սովորողների անվտանգ և առողջ կենսագործունեությանը, այլև ուսուցիչների, վարչական ու սպասարկող անձնակազմի աշխատանքի, կյանքի և առողջության պահպանման համար անվտանգ պայմաններ ապահովելուն:

Հաստատությունում սովորողները և աշխատակազմը կարող են հայտնվել արտակարգ կամ վտանգավոր իրավիճակներում, բախվել ամենատարբեր պատահարների, վթարների կամ աղետների հետ: Ուստի, հաստատության ներքին գնահատման գործընթացում անվտանգության ապահովմանը և առողջության պահպանմանը վերաբերող ցուցանիշներին չափանիշների ներառումը ենթադրում է, որ հաստատությունը պետք է գնահատի սովորողների ֆիզիկական և հոգեկան առողջությանը, անվտանգությանը սպառնացող առկա և հնարավոր վտանգները, միաժամանակ քայլեր ձեռնարկի դրանք վերացնելու ուղղությամբ:

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգության ապահովումը չի հանդուրժում սպասողական, պասիվ կեցվածք, այլ պահանջում է ակտիվ նախաձեռնողական աշխատանք:

Հաստատությունից ներքին գնահատման հաշվետվության Մաս 2-ի պատրաստման համար պետք է վարի **ինքնավերլուծության հատուկ գրանցամատյան:** և պահպանի այն թղթային ու էլեկտրոնային տարբերակներով:

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեության ու առողջության պահպանման գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները դիտարկելով իրախային՝ հաստատությունն վերոնշյալ գրանցամատյանում ազատ շարադրանքով պետք է նկարագրի իր տարածքի, շենքի ու շինությունների, գույքի անվտանգ շահագործման, սովորողների և աշխատակիցների անվտանգ կենսագործունեության ապահովման և առողջության պահպանման հետ կապված վիճակը և առկա խնդիրները:

Գրանցամատյանի լրացման նպատակով ուսումնական հաստատությունը պարբերաբար՝ ոչ պակաս, քան յուրաքանչյուր ուսումնական կիսամյակը մեկանգամ, պետք է իրականացնի **դիտարկում-փաստագրումներ:**

Դիտարկում-փաստագրումների իրականացման նպատակով տնօրենի հրամանով ձևավորվում է հանձնախումբ՝ և սահմանվում ժամանակացույց: Դիտարկումների արդյունքում գրանցամատյանում կատարվում են **գրառումներ:** Դիտարկման շրջայց կատարելիս հանձնաժողովը նկարագրում է առկա իրավիճակը և արձանագրում բացահայտված շեղումներն ու անհամապատասխանությունները: Դիտարկումների և գրառումների հիման վրա հաստատությունը կատարում է իրավիճակի **վերջնական գնահատում:** Վերջինս նպատակահարմար է կատարել նոր ուսումնական տարվան 2-րդ կիսամյակի նախապատրաստական աշխատանքների շրջանակներում՝ տարեկան 2 անգամ: Հաստատությունը, ըստ անհրաժեշտության, կարող է իրականացնել արտահերթ դիտարկում-փաստագրում, որի դեպքում կրկին գրանցամատյանում կատարվում է իրավիճակի արձանագրում:

¹Կարելի է ստեղծել մեկ հանձնաժողով՝ ամբողջ ներքին գնահատման հաշվետվության պատրաստման համար

Հաստատությունում սովորողների և աշխատակազմի անվտանգ կենսագործունեության ու առողջության պահպանման գնահատման ցուցանիշները և չափանիշները բերված են ստորև:

2.1. Ուսումնական հաստատությունը պահպանում է շենքի և տարածքի անվտանգ շահագործումը

1. Ուսումնական հաստատության տարածքը ցանկապատված է և անվտանգ է սովորողների ազատ տեղաշարժման համար:
2. Ուսումնական հաստատությունն ունի տարածք՝ մեկուսացված ու հեռացված ավտոճանապարհային գոտուց, աղմուկի, օդի աղտոտման աղբյուրներ հանդիսացող արդյունաբերական կամ այլ օբյեկտներից,
3. Արտակարգ իրավիճակներում հատուկ ծառայությունների մեքենաները կարող են անարգել մոտենալ հաստատության շենքին:
4. Ուսումնական հաստատության տարածքը մաքուր է, իսկ լաբորատորիաներում օգտագործվող այրվող և այլ վտանգավոր նյութերի թափոնները, աղբը կանոնավոր հավաքվում են հատուկ աղբարկղներում և դուրս են բերվում հաստատության տարածքից:
5. Ուսումնական հաստատության ամբողջ տարածքում պարբերաբար իրականացվում են միջոցառումներ՝ կրծողների և վտանգավոր միջատների, թափառողների, կատունների և այլ կենդանիների դեմ:

2.1 կետում բերված բոլոր հինգ չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումն իրականացվում է դիտարկում-փաստագրում մեթոդով և անհրաժեշտության դեպքում լրացուցիչ հարցումների միջոցով:

Դիտարկում-փաստագրում իրականացնելիս հաստատությունը պետք է առաջնորդվի համապատասխան նորմատիվային և իր ներքին փաստաթղթերով: Իրավիճակը, ըստ վերը բերված 1-ից 3-րդ չափանիշների նկարագրելիս, պետք է օգտվել հաստատության պլան-հատակագծից: 4-րդ և 5-րդ չափանիշների համար պետք է հիմք ընդունել ՀՀ մարզպետների և Երևանի քաղաքապետի որոշումները, ինչպես նաև, առկայության դեպքում, հաստատության կողմից համապատասխան կազմակերպությունների (ախտահարման-կանխարգելման, արտակարգ իրավիճակների ծառայության և այլն) հետ կնքված պայմանագրերը: Համապատասխան փաստաթղթերի առկայության և գործողության ժամկետների, այդ թվում պայմանագրերի պայմանների կատարման մասին պետք է նշվի գարցամատյանում և այնուհետ ներառվի ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ:

2.2. Ուսումնական հաստատությունում պահպանված են սովորողների և աշխատակազմի համար ուսումնական գործընթացի և աշխատանքի կազմակերպման համար անհրաժեշտ անվտանգության և սանիտարահիգիենիկ նորմերը, կազմակերպված են առողջության պահպանման համապատասխան ծառայություններ

1. Ուսումնական հաստատության շենքը վերանորոգված է:
2. Ուսումնական հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նորմերին:
3. Ուսումնական հաստատության շենքում առկա են դեպի դուրս բացվող պահուստային ելքեր:
4. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է կապի և արտակարգ իրավիճակների ազդարարման համակարգով:
5. Ուսումնական հաստատության շենքը հարմարեցված է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք (այսուհետ՝ ԿԱՊԿ) ունեցող սովորողների անվտանգ տեղաշարժ և ուսուցում ապահովող պայմաններին (թեք հարթակներ, լայն դռներ և այլն):
6. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է սարքին վիճակում գտնվող հակահրդեհային անվտանգության լրակազմով, տանիքը պատված է հրակայուն նյութերով:
7. Ուսումնական հաստատությունում ոչ կառուցվածքային վտանգներ չկան:
8. Ուսումնական հաստատության համակարգչային սարքավորումները, հեռուստացույցները ամուր և տեղադրված և ամրացված են աշխատատեղերին,
9. Ուսումնական հաստատության անիվներով տեղաշարժվող ծանր իրերն ամրացված են հատակին:
10. Ուսումնական հաստատության կահույքի բաց դարակներից հեռացված են ծաղկամանները, նկարները, դեկորատիվ իրերը:
11. Ուսումնական հաստատության միջանցքների հատակները սայթաքուն չեն, իսկ եթե ծածկված են ուղեգորգերով, ապա վերջիններս ամրացված են հատակին:
12. Ուսումնական հաստատության ստորին հարկերի պատուհաններն ունեն շարժական մետաղյա վանդակաճաղեր:

13. Ուսումնական հաստատության կահույքը համապատասխանում է անվտանգ կենսագործունեության պահանջներին, ամուր և բարվոք վիճակում է:

2.2. կետի 1-ից 13-րդ չափանիշների համար անհրաժեշտ է իրականացնել դիտարկում-փաստագրում և կատարել համապատասխան գրառումներ գրանցամատյանում:

1-ին չափանիշի համար գրանցամատյանում անհրաժեշտ է արձանագրել հաստատության շենքի ֆիզիկական վիճակը ու նշել, թե ինչպիսի վերանորոգման կարիք ունի այն՝ կապիտալ, մասնակի, ընթացիկ: Այնուհետև ցանկալի է մանրամասնել վերանորոգման կարիքները և տալ դրանց մոտավոր ֆինանսական գնահատականը:

2-րդ չափանիշի համար գրանցամատյանում պետք է արձանագրել, թե արդյոք շենքը կայուն է վտանգների կամ դրանցից որևէ մեկի ազդեցության նկատմամբ (օրինակ՝ ուժեղ քամիներ, սողանքներ, երկրաշարժեր, հրդեհներ, խոնավություն և այլն):

3-ից 13-րդ չափանիշների համար դիտարկում-փաստագրման միջոցով անհրաժեշտ է մեկ առ մեկ անդրադառնալ համապատասխան անվտանգության չափանիշներին և պարզաբանել, թե արդյոք հաստատության շենքի շահագործումը համապատասխանում է շահագործման անվտանգության նշված նորմերին:

2.2. կետի հաստատության շենքի և դրա շահագործման անվտանգությունը նկարագրող 14-ից 16 ցուցանիշները չափանիշները վերաբերում են սովորողների և աշխատակազմի տարիանման պահանջներին և հետևյալն են՝

14. ուսումնական հաստատությունում մշակված և առկա է սովորողների ու անձնակազմի տարիանման պլան, որում հաշվի են առնված նաև հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքները.

15. ուսումնական հաստատության նախասրահում, բոլոր հարկերում, դասասենյակներում փակցված են տարիանման պլան-սխեմաները՝ համապատասխան գունային ցուցասլաքներով.

16. ուսումնական հաստատության տարիանման ուղիները ազատ են ավելորդ իրերից և արգելափակված չեն ծանր իրերով:

14-ից 16-րդ չափանիշների համար ևս պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրում և հաջորդիվ անդրադառնալ սովորողների և աշխատողների տարիանման խնդիրներին: Դիտարկման արդյունքները պետք է գրանցել գրանցամատյանում և կցել տարիանման պլանը:

Ներքին գնահատման նպատակով ինքնավերլուծության հաշվետվության պատրաստման ժամանակ 2.2 կետի չափանիշներին համապատասխանության դիտարկում իրականացնելիս պետք է հիմք ընդունել ՀՀ քաղաքաշինության նախարարի 2006 թվականի նոյեմբերի 10-ի «Շենքերի և շինությունների մատչելիությունը բնակչության սակավաշարժուն խմբերի համար» շինարարական նորմերի հաստատման մասին» թիվ 253-Ն հրամանը:

2.2. Ուսումնական հաստատության նախագծային հզորությունը նկարագրող ցուցանիշներ և չափանիշներ
Հաստատությունը պահպանում է իր նախագծային հզորությունը:

17. Ուսումնական հաստատությունում սովորողների թիվը համապատասխանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած տարածքների հաշվարկման նվազագույն նորմատիվներին և հաստատության լիցենզիայով սահմանված սահմանային տեղերին:

18. Ուսումնական հաստատության դասասենյակներում նստարանների թիվը և դրանց միջև հեռավորությունը համապատասխանում են առողջապահության պետական կառավարման լիազորված մարմնի սահմանած նորմերին:

19. Ուսումնական հաստատության սովորողները «Ֆիզկուլտուրա» առարկայի ուսումնական դասընթացները անցկացնում են մարզադահլիճում:

2.2. կետի 17, 18, 19 չափանիշները ինքնավերլուծության հաշվետվությունում ներառելիս պետք է օգտվել ոչ միայն ուսումնական հաստատության շենքի պլան-հատակագծից և դրա հիման վրա կազմված «Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոն» ներկայացվող ամենամյա հաշվետվությունից, այլ նաև պետք է կատարել շրջայցեր, քանի որ միայն չափագրման և հաշվառման եղանակով է հնարավոր պարզել նախագծերից շեղումները և արձանագրել իրական վիճակը: Տվյալ կետի չափանիշներին

համապատասխանության վերլուծությունը դյուրինացնելու և կարճ ժամանակահատվածում կատարելու համար առաջարկվում է նախապես պատրաստել և շրջայցերի ընթացքում լրացնել համապատասխան աղյուսակներ: Օրինակ՝ վերը նշված 2-րդ ցուցանիշը արձանագրելու համար անհրաժեշտ է նախապես համարակալել բոլոր դասասենյակներն, որպեսզի հնարավոր լինի արագորեն լրացնել աշակերտական նստարանների միջև հեռավորության մեկ միասնական աղյուսակ (տես՝ Աղյուսակ8): Ստորև բերվում են աղյուսակների ձևերը:

Աղյուսակ8. Տվյալներ դասասենյակներում սեղան-նստարանների դասավորվածության և թվի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 04.09.2023թ.

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը (քմ)	Սեղան-նստարանների դասավորվածության ձևը(շարքերով,շրջանակ,Տ-աձև, Ս-աձև,խառը)	Սեղան-նստարանների թիվը	Սեղան-նստարանների շարքերի և միմյանց միջև հեռավորությունները
Դասասենյակ N1	34,9	շարքերով	5սեղան, 10աթոռ	Շարքերիմիջև՝ 50սմ միմյանցմիջև 60սմ
Դասասենյակ N2	36,6	շարքերով	6սեղան, 12աթոռ	Շարքերիմիջև՝ 50սմ միմյանցմիջև 60սմ
Դասասենյակ N3	34.4	շարքերով	5սեղան, 10աթոռ	Շարքերիմիջև՝ 50սմ միմյանցմիջև 60սմ
Դասասենյակ N4	36.6	շարքերով	5սեղան, 10աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N5	37.5	շարքերով	5սեղան, 10աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N6	39.0	շարքերով	6 սեղան, 12 աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N7	37.5	շարքերով	6 սեղան, 12 աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N8	36.6	շարքերով	4սեղան, 8աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N9	37.5	շարքերով	5 սեղան, 10 աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N10	36.6	շարքերով	6 սեղան, 11 աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ
Դասասենյակ N11	36.6	շարքերով	3 սեղան, 6 աթոռ	Շարքերի միջև՝ 50սմ միմյանց միջև 60սմ

Սեղան-նստարանների դասավորության նախընտրելի ձևի պատճառները: Եզրահանգումներ և մեկնաբանություններ դասասենյակների կահավորման առավել նպաստավոր ձևերի վերաբերյալ՝ ուսուցման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և դասապրոցեսի ընթացքում ինտերակտիվ մեթոդներ կիրառումը խթանելու նպատակով:

Ձևը՝ շարքերով, որպեսզի հնարավորինս ապահովված լինի լուսավորությամբ:

Դասապրոցեսի ընթացքում յուրաքանչյուր սեղանի մոտ նստել է երկու աշակերտ՝ պահպանելով նաև covid-19 հրահանգը:

Աղյուսակ 9. Տվյալներ յուրաքանչյուր դասասենյակներում մեկ սովորողին ընկնող մակերեսի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ **04.09.2023թ.**

Դասասենյակի համարը	Դասասենյակի մակերեսը(քմ)	Մեկ սովորողին ընկնող մակերեսը(քմ)	Նորմերից պակաս կամ ավել մակերեսը (քմ)
Դասասենյակ N1	36,6	3.05	1.05քմ ավել
Դասասենյակ N2	34,4	4.3	2.3քմ ավել
Դասասենյակ N3	34.9	3.5	1.5 քմավել
Դասասենյակ N4	36.6	4.1	2.1 քմավել
Դասասենյակ N5	37.5	3.1	1.1 քմավել
Դասասենյակ N6	39.0	4.9	2.9 քմավել
Դասասենյակ N7	37.5	4.7	2.7 քմավել
Դասասենյակ N8	36.6	4.1	2.1 քմավել
Դասասենյակ N9	37.5	4.2	2.2 քմավել
Դասասենյակ N10	36.6	3.3	1.3 քմավել
Դասասենյակ N11	36.6	4.1	2.1 քմավել

Դասասենյակներում մեկ սովորողին ընկնող մակերեսին վերաբերող իրավիճակը, եզրահանգումներ:

Մեր դպրոցի բոլոր դասասենյակներում, մեկ սովորողին ընկնող մակերեսը նորմերից ավել է կապված աշակերտների թվաքանակի պակասի հետ:

2.4. <<Չուրի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի անձնակազմի և սովորողների անվտանգ կենսագործունեությունը նկարագրող չափանիշներ

Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է նպատակային ուսուցողական ծրագրեր, որոնք ուղղված են սովորողների շրջանում անվտանգ կենսագործունեության և առողջ ապրելակերպի կարողությունների ու հմտությունների ձևավորմանը:

1. Ուսումնական հաստատության անձնակազմը և սովորողները տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին:
2. Ուսումնական հաստատության անձնակազմը և սովորողները տեղեկացված են հաստատությունում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակ, հրշեջ-տեղեկատու, հրշեջ-ծորակ և այլն) գտնվելու տեղերի վերաբերյալ ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին:
3. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են տեղական վտանգների գնահատման և աղետների պատրաստվածության վերաբերյալ տարաբնույթ միջոցառումներ:

4. Ուսումնական հաստատությունում առկա է աղետների պատրաստվածության, քաղաքացիական պաշտպանվածության պլան, և ուսումնական տարվա ընթացքում գործարկվում է պլանը , իրականացվում են վարժանքներ, վարվում է գրանցամասնային:
5. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է լոկալ ջեռուցման անվտանգ համակարգով:
6. Ուսումնական հաստատության բոլոր դասասենյակներում առկա են ջեռուցումն ապահովող մարտկոցներ, և ջեռուցման ամիսներին դասասենյակներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
7. Ուսումնական հաստատության միջանցքները ջեռուցվում են, և միջանցքներում ջերմաստիճանը համապատասխանում է սանիտարահիգիենիկ նորմերին:
8. Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է շուրջօրյա հոսող խմելու ջրով:
9. Ուսումնական հաստատության բոլոր հարկերում առկա են առանձնացված վերանորոգված սանհանգույցներ՝ տղաների և աղջիկների համար:
10. Ուսումնական հաստատության բոլոր սանհանգույցներն ապահովված են շուրջօրյա հոսող ջրով և հիգիենայի պարագաներով (օձառ, թուղթ և այլն):
11. Հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար ուսումնական հաստատությունում կա հարմարեցված սանհանգույց, որի մոտ առկա է հաշմանդամության տարբերանշանը:
12. Ուսումնական հաստատությունում առկա է սննդի կետ, որը համապատասխանում է սանտարահիգիենիկ պայմաններին:
13. Ուսումնական հաստատության սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պաստառներ:
14. Ուսումնական հաստատությունում առկա է բուժկետ, և կարող է տրամադրվել առաջին բուժօգնություն:

2.4 կետի թվով 14 չափանիշների ամբողջությունը հիմք է հանդիսանում ուսումնական հաստատության ինքնավերլուծության հաշվետվության այս բաժինը կազմելու համար: Առավել ընդգրկուն և համակողմանի վերլուծություն կատարելու համար յուրաքանչյուր չափանիշին պետք է անդրադառնալ առանձին, այնուհետև՝ ընդհանրացնել դրանք: Այս բաժնի վերլուծությունը կատարելիս պետք է ոչ միայն ուսումնասիրել համապատասխան ներքին փաստաթղթերի առկայությունը և կատարել դիտարկում-փաստագրում ըստ յուրաքանչյուր չափանիշի, այլ նաև կազմել իրավիճակի ուսումնասիրման հարցաշարեր և դրանցմիջոցով կատարել հարցումներ հաստատության սովորողների, ուսուցիչների և աշխատակազմի շրջանում: Ելնելով հարցերի բնույթից՝ հարցումներ կարելի է կատարել նաև ծնողների կամ այլ շահառուների շրջանում:

Դիտարկման-փաստագրման աշխատանքների արդյունքները հաստատության գրանցամասնայինում ներառելու և այնուհետև ինքնավերլուծության հաշվետվության մեջ ներկայացնելու նպատակով առաջարկվում են ստորև բերված աղյուսակները ըստ առանձին չափանիշների:

Չափանիշներ 1 և 2

Աղյուսակ 10. Տվյալներ արտակարգ իրավիճակներում <<Չուլթի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի անձնակազմի և սովորողների տեղեկացված լինելու մասին

Դիտարկման ամսաթիվ 2022-2023 ուստարվա ընթացքում

N	Չափանիշը	Կատարել նշում համապատասխան փաստաթղթի և գույքի առկայության մասին (գրել փաստաթղթի անվանումը և ընդունման ամսաթիվը, թվարկել առկա գույքը) Արձանագրել իրավիճակը
1.	Ուսումնական հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տիրապետում են արտակարգ իրավիճակներում գործելու վարքականոններին	Ու.ս. հաստատության աշխատակազմի և սովորողների գերակշռող մասը տիրապետում է ԱԻ-ում գործելու կանոններին: «ՆՁՊ և անվտանգ կենսագործունեություն» առարկայի չափորոշիչ՝ հաստատված 1.10.2007թ. ՀՀ ԿԳՆ կողմից:

2.	Ուսումնական հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տեղեկացված են հաստատությունում առկա անվտանգության միջոցների (էլեկտրական վահանակի, հրշեջ տեղեկատուի, հրշեջ ծորակի և այլն) տեղերին ու տիրապետում են դրանց օգտագործման կանոններին	Ուս.հաստատության աշխատակազմը և սովորողները տեղեկացված են առկա անվտանգության միջոցների գտնվելու տեղի, ինչպես նաև այդ միջոցներից օգտվելու կարգի մասին: Համայնքների պաշտպանվածության հարցեր՝ ՈՒՄՄԹ՝ ձեռնարկ 2009թ.:

*Այս չափանիշների ամբողջական ներկայացման նպատակով իրականացված հարցումների և դրանց արդյունքների հակիրճ ներկայացումը ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի **Հարցման արդյունքներից պարզվեց, որ առաջադրված պահանջներին բավարարում են ա/ աշխատակազմի 100%, բ/ 12-րդ դասարաններում սովորողների 100%, գ/ 9-րդ դասարաններում սովորողների 90%:***

Չափանիշ 3

Աղյուսակ 11. Տվյալներ տեղական վտանգների գնահատման և աղետներին պատրաստվածության ու հակազդման մեխանիզմների ուղղությամբ<<Զուլքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ում իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված ուսումնական նյութերը և պարագաները	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
Պարբերաբար	8-9րդ դասարաններ	Վարքի կանոնները ԱԻ-ի պայմաններում, պլակատներ, ուսումնական ֆիլմերի դիտում:	15 աշակերտ, 20 աշխատակից
Պարբերաբար	10-12րդ դասարաններ	Վարքի կանոնները ԱԻ-ի պայմաններում, պլակատներ, ուսումնական ֆիլմերի դիտում:	20 աշակերտ, 20 աշխատակից
Դեկտեմբերի 7	1-ին-12-րդ	1988թ. Երկրաշարժի 31ամյակին նվիրված միջոցառում	Դպրոցի ուսուցչական և աշակերտական անձնակազմ
Փետրվարի 21	1-ին-12-րդ	Հրշեջ մարման միջոցառում	Դպրոցի ուսուցչական և աշակերտական անձնակազմ

Անցկացված միջոցառումների արդյունավետության գնահատման նպատակով իրականացված հարցումները սովորողների և հաստատության աշխատակիցների շրջանում և դրանց արդյունքների հակիրճ ներկայացումը ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի:

*ԱԻ և ԲՊ-ի միջոցառումները սովորողները և հաստատության աշխատակիցները ուսումնասիրում են ուշադրությամբ: Արդյունավետության գնահատվում է լավ: **Հարցման արդյունքներից պարզվեց, որ առաջադրված պահանջներին բավարարում են ա/աշխատակազմի 100%, բ/ 10-12-րդ դասարաններում սովորող 95%, գ/ 8-9րդ դասարաններում սովորող 90%:***

Չափանիշ 4

Ինքնավերլուծության այս մասի կարևորագույն բաղադրիչ է հաստատության քաղաքացիական պաշտպանության պլանի վերլուծությունը: Նման պլանի առկայությունը, ինչպես նաև դրանում նշված

աղետներին պատրաստվածության, հակազդման իրատեսական մեխանիզմների միջոցառումների նկարագրությունը հաստատության անվտանգության և ապահովության կարևոր չափանիշներից է:

Այս չափանիշին հաստատության համապատասխանության գնահատման նպատակով առաջարկվում է լրացնել Աղյուսակ 12-ը, որի մեջ անհրաժեշտ է նշել, թե արդյոք ուսումնական հաստատությունը մշակել և հաստատել է իր քաղաքացիական պաշտպանության պլանը, ինչպես է իրագործվում այդ պլանը: Բացի այդ անհրաժեշտ է նկարագրել սովորողների և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում իրականացվող այն միջոցառումների և վարժանքների մասին, որոնք բխում են քաղաքացիական պաշտպանության պլանից: Կարևոր է նաև հիշատակել, թե արդյոք դպրոցը վարում է իրականացվող վարժանքների և միջոցառումների գրանցամատյան:

Աղյուսակ 12. Տվյալներ <<Զուլքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի քաղաքացիական պաշտպանության պլանից բխող սովորողների և աշխատակազմի հետ տարվա ընթացքում իրականացվող միջոցառումների և վարժանքների վերաբերյալ

Ամսաթիվը	Դասարանը	Միջոցառման/վարժանքի անվանումը, նկարագիրը և օգտագործված պարագաներն ու ուսումնական նյութերը	Մասնակից սովորողների և աշխատակիցների թիվը
07.12.2022թ. 06.05.2023թ.	1-12րդ դասարաններ	Տազնապ, սովորողների տարհանումը, վարքը երկրաշարժի ժամանակ, փրկարարական և հրդեհաշիջման աշխատանքների իրականացում	108 աշակերտ, 20 աշխատակից
27.01.2023թ.	8-12-րդ դասարաններ	Ուսումնամարտավարական վարժանք, զենքի քանդում և հավաքում, ուսումնական նոնակի նետում	35 աշակերտ, 10 աշխատակից
05.04.2023թ	8-12-րդ դասարաններ	Հրաձիգության տարածքային մրցույթի մասնակցություն	8 աշակերտ 1 աշխատակից

Անցկացված միջոցառումների և վարժանքների արդյունավետության գնահատման նպատակով իրականացված հարցումները սովորողների և աշխատակիցների շրջանում և դրանց արդյունքների հակիրճ ներկայացումը՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանյուր շահառու խմբի:
Անցկացված միջոցառումները նպաստում են սովորողների և հաստատության աշխատակիցների շրջանում գիտելիքների բարձրացմանը, որը գնահատվում է լավ:

Մարտի 2-ը դպրոցում նշվեց որպես քաղաքացիական պաշտպանության համաշխարհային օր, որը անցկացրեց ռազմագիտության ուսուցիչ Գ. Մանուկյանը: Դասը վարեց երկխոսությամբ՝ ներկայացնելով բնական աղետների դեմ նախաձեռնվող պաշտպանության որոշակի միջոցներ: Դասի ընթացքում ցուցադրվեցին ուսուցողական տեսանյութեր սողանքների, հրդեհների, երկրաշարժերի և ջրհեղեղների մասին: Այնուհետև ուսուցիչը աշակերտների հետ միասին քննարկեց արտակարգ իրավիճակներում գործադրվող պաշտպանության միջոցները: ԵՎ աշխատակազմին, և սովորողներին բաժանվեցին հարցաթերթիկներ:

Հարցման արդյունքներից պարզվեց, որ առաջադրված պահանջներին բավարարում են

ա/ աշխատակազմի 95%,

բ/ 10-12րդ դասարանում սովորող 100%,

գ/ 8-9րդ դասարանում սովորող 100%:

Չափանիշներ 5-7

Չափանիշներ 5- 7-ը անդրադառնում են հաստատության շենքի ջեռուցման պայմաններին: Դրանց հաստատության համապատասխանության գնահատման նպատակով անհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 13-ը: Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 13. Տվյալներ <<Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի շենքի ջեռուցման պայմանների մասին

Դիտարկման ամսաթիվ 08.01. 2022թ.,

Ուսումնական հաստատությունն ապահովված է լոկալ ջեռուցման անվտանգ համակարգով (ընտրել այո կամ ոչ այոնակը)			
Այո		Ոչ (նկարագրել թե ինչպես է ջեռուցվում հաստատության շենքը)	
Դասասենյակները, դահլիճները, այլ սենյակները, միջանցքները և այլն	Ջեռուցման ձևը, (վառելիքի տեսակը)	Ջերմաստիճանը շրջայցի պահին	Ջեռուցման ժամերը
Բոլոր դասասենյակներում	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	18°-19°	Սեզոնային, շուրջօրյա
Մարզադահլիճ	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	18°-19°	Սեզոնային, շուրջօրյա
Ուսուցչանոց	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	18°-19°	Սեզոնային, շուրջօրյա
Ճաշարան	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	19°-20°	Սեզոնային, շուրջօրյա
1-2-րդ հարկի միջանցքներ	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	18°-19°	Սեզոնային, շուրջօրյա
Սանհանգույցներ	Լոկալ ջեռուցում՝ գազային կաթսայատուն	18°-19°	Սեզոնային, շուրջօրյա

Ջեռուցման հետ կապված վիճակն ու խնդիրները, եզրահանգումներ ու առաջարկություններ:

Դպրոցում ջեռուցման հետ կապված խնդիրներ չկան, շուրջօրյա է և լոկալ: Լուսամուտները վերանորոգված են, իսկ միջանցքները վերանորոգման կարիք ունեն, այդ պատճառով միջանցքներում ջերմաստիճանը ցածր է: Դպրոցում համապատասխան ջերմաստիճանը ապահովվում է ի հաշիվ վառելիքի գերաձախսի:

Չափանիշներ 8-11

Չափանիշներ 8-ից 11-ը անրադառնում են հաստատության ջրամատակարարմանը և սանհանգույցներին, որոնց հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ստորև բերված Աղյուսակ 14-ի լրացման միջոցով, պետք է մանրամասնել սանհանգույցների առկայությունը, դրանց վիճակը և հագեցվածությունը անհրաժեշտ հիգիենայի պարագաներով, հաշմանդամություն ունեցող անձանց կարիքներին հարմարեցված սանհանգույցի առկայությունը և այլն: Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 14. Տվյալներ «Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ջրամատակարարման, սանհանգույցների(կոյուղացման) առկայության և դրանց վիճակի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 2022-2023 ուստարվա ընթացքում

Հաստատության ջրամատակարարումը (լրացնել համապատասխան սյունակը)		
Ապահովված է շուրջօրյա հոսող խմելու ջրով (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Ապահովված է հոսող խմելու ջրով, բայց ոչ շուրջօրյա	Ապահովված չէ հոսող խմելու ջրով
<u>այո</u>	Օրեկան քանի՞ ժամ է ջրամատակարարումը /շուրջօրյա/	(նկարագրել խնդիրը)
ոչ		(պարզաբանել ինչպե՞ս է լուծվում ջրամատակարարման հարցը)

Հաստատության սանհանգույցները և դրանց վիճակը

Շենքի հարկը	Սանհանգույցների թիվը	Աղջիկների սան-հանգույցի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Տղաների սան-հանգույցի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Հիգիենայի պարագաների առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Հարմարեցվածությունը հաշմանդամությունունեցող անձանց կարիքներին (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված են, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
1-ին հարկ	2	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո /կարիք ունի վեր./</u> <u>Ոչ</u>
2-րդ	3	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո</u> <u>Ոչ</u>	<u>Այո/կարիք ունի վեր./</u> <u>Ոչ</u>

Ջրամատակարարման և սանհանգույցների հետ կապված վիճակն ու խնդիրները, եզրահանգումներ ու մեկնաբանություններ:

Ջրամատակարարումը միշտ առկա է: Սանհանգույցների սանիտարական վիճակը բավարար է: Վերանորոգման կարիք ունի աղջիկների մեկ սանհանգույց և ուսուցիչների համար նախատեսված սանհանգույցը:

Չափանիշներ 12 – 13

12 և 13 չափանիշները վերաբերում են սննդի կետի առկայությանը ուսումնական հաստատությունում: Այս չափանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ատորն բերված Աղյուսակ 15-ի լրացման միջոցով հաստատության գրացամատյանում նախ պետք է նշել արդյոք հաստատությունն ունի գործող սննդի կետ, թե ոչ: Եթե հաստատությունը չունի գործող սննդի կետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողների և աշխատակիցների սննդի ապահովման խնդիրը, երբ նրանք գտնվում են հաստատությունում: Այնուհետ, պետք է մանրամասնել սննդի կետի վիճակը և հազեցվածությունը անհրաժեշտ գույքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 15. Տվյալներ <<Զուլքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ում սննդի կետի առկայության և սննդի կազմակերպման վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 2022-2023 ուստարվարնթացքում

Ուսումնական հաստատությունում առկա է սննդի կետ, թե ոչ (ընտրել այո կամ ոչ այոնակը)					
Այո			Ոչ (նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողների և աշխատակիցների սննդի ապահովման խնդիրը)		
Ուսումնական հաստատության սննդի կետում փակցված են առողջ սննդակարգի վերաբերյալ համապատասխան պաստառներ, թե ոչ (ընտրել այո կամ ոչ այոնակը)					
Այո			Ոչ		
Նկարագրել սննդի կետի սանիտարական վիճակը՝ ըստ հակահամաճարակային ծառայության					
Սննդի կետի տեսակը (բուֆետ, ճաշարան)	Միաժամանակ սնվելու հնարավորություն ունեցող անձնաց թիվը և տարածքը (քմ)	Սառը և տաք հոսող ջրի առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Լվացարանի և հիգիենայի պարագաների առկայությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Տաք սննդի հնարավորությունը (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)	Վերանորոգված է, թե ոչ (ընդգծել այո կամ ոչ բառերը)
Բուֆետ	57	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ	Այո Ոչ

Վերլուծել սննդի կետի առկայության և դրա վիճակի հետ կապված խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ:

2013-2014 ուսումնական տարվա սեպտեմբերի 7-ից դպրոցում գործում է տարրական դասարանների աշակերտների համար ՄԱԿ-ի <<Պարենի համաշխարհային ծրագրի>> հայաստանյան գրասենյակի աջակցությամբ ներդրված <<Դպրոցական սնունդ >> ծրագիրը:

**Սանիտարահիգիենիկ կանոնները ապահովված են, աշակերտներն ու ծնողները գոհ են:
Չափանիշ 14**

Չափանիշ 14-ը վերաբերում է հաստատությունում բուժկետի առկայությանը: Այս չափանիշին հաստատության համապատասխանության գնահատումը պետք է իրականացնել դիտարկում-փաստագրման միջոցով: Ստորև բերված Աղյուսակ 16-ի լրացման միջոցով հաստատության գրանցամատյանում պետք է նախ նշել արդյոք հաստատությունն ունի գործող բուժկետի կետ, թե ոչ: Եթե հաստատությունը չունի գործող բուժկետ, ապա պետք է նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողներին և աշխատակիցներին առաջին բուժօգնության տրամադրման խնդիրը: Այնուհետև պետք է մանրամասնել բուժկետի վիճակը և հազվագյուտությունը անհրաժեշտ գույքով և պարագաներով:

Դիտարկման արդյունքները պետք է ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 16. Տվյալներ <<Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ում բուժկետի առկայության և բուժսպասարկման վիճակի վերաբերյալ

Դիտարկման ամսաթիվ 2022-2023 ուստարվարնթացքում

Ուսումնական հաստատությունում առկա է բուժկետ (ընտրել այո կամ ոչ այոնակը)	
Այո	Ոչ (նկարագրել, թե ինչպես է կազմակերպվում սովորողներին և աշխատակիցներին առաջին

<i>բուժօգնության տրամադրման խնդիրը:)</i>					
Ուսումնական հաստատությունն ունի բուժաշխատող և կարող է տրամադրել առաջին բուժօգնություն (ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)					
Այո Ոչ					
Բուժկետի գտնվելու հարկը և տարածքը (քմ)	Բուժաշխատողներ թիվը և նրանց պաշտոնները	Բուժկետում առկա գույքը	Բուժկետը վերանորոգված է, թե ոչ <i>(ընդգծել այն կամ ոչ բառերը)</i>	Սանիտարական իճակը	Առաջին բուժօգնության միջոցների և դեղերի առկայությունը
			Այո Ոչ		

Բուժկետի առկայության և դրա վիճակի հետ կապված խնդիրները և կատարել եզրահանգումներ ու առաջարկություններ:

2.5. Սոցիալական առողջության չափանիշներ

Ուսումնական հաստատության ներքին գնահատման հաշտությունների մեջ առանձին տեղ է գրավում սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական աշխատանքները, իրականացվող ծրագրերն ու միջոցառումները և դրանց վերլուծությունը: Հաշտությունն այս կետի չափանիշների մշակման համար հիմք են հանդիսացել «Երեխայի իրավունքների մասին», «Հաշմանդամության ունեցող անձանց իրավունքների մասին» ՄԱԿ-ի կոնվենցիաները, ինչպես նաև ՀՀ համապատասխան օրենքները՝ ներառյալ ՀՀ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենքներն ու իրավական ակտերը, ուսումնական հաստատության կանոնադրությունը և այլն:

Սոցիալական առողջությունը նկարագրող չափանիշները բերված են ստորև

Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր, սոցիալական առողջությանը միտված ուսումնադաստիարակչական ծրագրեր և միջոցառումներ:

1. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են ծրագրեր՝ ակտիվ, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը կանխարգելու համար:
2. Ուսումնական հաստատությունում իրականացվում են մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքերի կանխման կամ դրանց բացահայտման աշխատանքներ:
3. Ուսումնական հաստատությունում գործում են սովորողների նկատմամբ բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեպքերի բացահայտման, դրանց մասին զեկուցման, դրանց կանխարգելման և հանրային քննարկման մեխանիզմներ:
4. Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխայի զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկման միջոցառումներ:
5. Ուսումնական հաստատությունում կազմակերպվում են ՄԻԱԿ/ՉԻԱՀ-ի կանխարգելման միջոցառումներ՝ ՄԻԱԿ/ՉԻԱՀ-ի փոխանցման ուղիների և կանխարգելման մասին գիտելիքների մակարդակը բարձրացնելու նպատակով:
6. Ուսումնական հաստատությունը ստեղծում է ուսումնամեթոդական նյութեր և կազմակերպում է միջոցառումներ՝ ուղղված բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեմ:

2.5 կետին վերաբերող օրենսդրական, նորմատիվային դաշտը ընդգրկում է և ծավալուն, ուստի այս կետի չափանիշներին անբաժանելի անհրաժեշտ է մանրամասն ուսումնասիրել այն: Ներքին գնահատման հաշտություն 2.5 կետը կազմելիս հաստատությունը պետք է իրականացնի ինչպես փաստաթղթերի

ուսումնասիրություն, այնպես էլ դիտարկում-փաստագրումներ և հարցումներ: Հարցումների համար կազմված հարցաթերթերում և հարցաշարերում, ըստ հաստատության առանձնահատկությունների՝ պետք է անդրադառնալ գրանցված միջադեպերին, հաստատության կողմից իրականացված ուսումնական դասընթացներին, միջոցառումներին, այնուհետև վերլուծել դրանց արդյունքները և կատարել բարելավման առաջարկներ: Որպես հարցումների գործիք՝ կարելի է օգտագործել տարբեր սցիալ-հոգեբանական, բուժառողջապահական հարցումների հարցաթերթեր՝ հարմարեցնելով առաջադրված նպատակներին:

Ամբողջական պատկեր ստանալու և աշխատանքների հետագա բարելավմանն ուղղված քայլեր մշակելու համար անհրաժեշտ է նաև վերլուծել հաստատության զարգացման ծրագրով, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների տարեկան պլանով, դասղեկական աշխատանքների պլաններով, աշակերտական ինքնավարության և այլ ծրագրերով նախատեսված և իրականացված միջոցառումներն ու դասընթացները:

2.5 կետի 6 չափանիշներով գնահատման համար առաջարկվում է լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 17-ը և արդյունքները ամփոփել հաստատության ներքին գնահատման հաշվետվության մեջ:

Աղյուսակ 17. Տվյալներ <<Ձուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ում սովորողների ֆիզիկական, հոգեկան և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների վերաբերյալ

Հաստատությունում գրանցված ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործման դեպքերը տվյալ ուստարում			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը, սովորողը(ները)	Ձեռնարկված միջոցառումը
Չի գրանցվել	_____	_____	_____
Ալկոհոլի, ծխախոտի, թմրամիջոցների և հոգեմետ նյութերի օգտագործումն և կանխարգելելու ուղղությամբ իրականացված ուսումնական ծրագրերը և միջոցառումները			
	Ամսաթիվը	Դասարանը	
1. Ալկոհոլի օգտագործման կանխարգելում	13.10.2022թ. 13.04.2023թ.	7-12-րդ	
2. Թմրամիջոցների օգտագործման կանխարգելում	11.11.2022թ. 12.04.2023թ.	7-12-րդ	
3. Հոգեմետ նյութերի օգտագործման կանխարգելում	23.09.2022թ. 17.03.2023թ.	7-12-րդ	
4. Մասնակցություն 9-12-րդ դասարանների ծնողական ժողովներին	2022- 2023 ուստարվա ընթացքում	9-12-րդ	
5. Մեմինար <<Ստեղծել անվտանգ միջավայր>> թեմայով	10.11.2022թ.	8-12-րդ	
6. Կլորսեղան <<Ծնողների հոգեբանական իրազեկության բարձրացում>>	11.03.2023թ.	9-12-րդ	
Հաստատությունում գրանցված մարմնական վնասվածքներ հասցնելու դեպքերը, դրանց բացահայտմանն ու կանխարգելմանն ուղղված քայլերը			
Դեպքը	Ամսաթիվը	Դասարանը	Բացահայտմանն ու կանխմանն ուղղված քայլերը
1. Ուղքի կոտրվածք			
2. Ուղքի կոտրվածք			

Դեպքը			
1.Չի գրանցվել	_____	_____	_____
Ուսումնական հաստատության կողմից երեխայի խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության բարձրացման, ինչպես նաև բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման բացառման, երեխային զարգացման համար անվտանգ միջավայրի ձևավորման հարցերի վերաբերյալ ծնողների իրազեկմանն ուղղված միջոցառումներ և մեխանիզմներ			
Միջոցառում	Ամսաթիվ	Մասնակիցները , դրանց թիվը	Առաջադրված մեխանիզմ
1. Մասնակցություն 1-9-րդ դաս. Օնոդական ժողովներին	07.09.2022թ.	85	Իրազեկում ծնողներին՝ երեխայի տարիքային առանձնահատկությունների մասին
2.Սեմինար <<Ինչպես են մարդիկ մտածում>> թեմայով	03.11.2022թ.	25	Բռնությանտեսակներիևհետևանքներիքննարկում
3.Անհատականհոգեբանականաշխատանքանկավարժներիհետ	Տարվաընթացքում	20	Հոգեբանականխորհրդատվություն
4.Հանդիպումդեռահասներիծնողներիհետ, ովքերունենվերաքննություններ	Տարվաընթացքում	10	Իրադարձություններիքննարկում, դեպքերիվերլուծում
5.Զեկույց-սեմինար 1-ինդասարանիծնողներիհետ<<Օնոդավարմանհմտություններ>>թեմայով	13.09.2022թ.	57	Խորհուրդներծնողներին 1-ինդասարանիաշակերտներինձգնաժամից
6.Թրեյնինգ<<Ինչպեսսովորելլավմտապահելուհամար>>	13.11.2022թ.	44	Քննարկումներ, խորհրդատվություն, նյութերիտրամադրում
Հաստատությունումկազմակերպված ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի կանխարգելմաննուղղվածմիջոցառումները՝ ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի փոխանցմանուղիների և կանխարգելմանմասինսովորողներիզիտելիքներիմակարդակըբարձրացնելունպատակով			
Դասընթացի անվանումը, միջոցառման թեման, օգտագործված ուսումնամեթոդական նյութերը	Ամսաթիվ	Դասարանը(ները)	Մասնակիցներիթիվը
1,Սեմինար covid-19-ը և նրա հետևանքները	10.09.2022թ.	1-12-րդ	80
1.Սեմինար նվիրված ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ին	15.09.2022թ.	11-12-րդ	9
2. ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի փոխանցման ուղիները և նրանց կանխարգելման ուղիները	14.10.2022թ.	11-12-րդ	9
4. Covid-19-իկանխարգելում	25.01.2022թ.	9-12-րդ	26
Ուսումնական հաստատության ստեղծած ուսումնամեթոդական նյութերը և կազմակերպած միջոցառումները՝ ուղղված բռնության, ֆիզիկական կամ հոգեբանական ճնշման դեմ			
Դասընթացի անվանումը, միջոցառման թեման, օգտագործված ուսումնամեթոդական նյութերը	Ամսաթիվ	Դասարանը(ները)	Մասնակիցներիթիվը

1. Կոնֆլիկտները և դրանց հաղթահարման ուղիները: «Խաղաղության և կոնֆլիկտների խաղաղ լուծման ուսուցումը դպրոցներում» ձեռնարկ մանկավարժների համար, Երևան 2006թ.	18.10.2022թ	6 -12-րդ դասարաններ	35

Հաստատության սովորողների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքների արդյունավետությունը, առկա խնդիրները, եզրահանգումներ ու մեկնաբանություն:

Աշակերտների ֆիզիկական, հոգևոր և սոցիալական առողջությանն ուղղված աշխատանքներն ունեցան բարձր արդյունավետություն, տեսանելի արդյունք: Խորհրդատվական արդյունավետ աշխատանքի շնորհիվ ունեցել ենք դրական տեղաշարժ:Երեխաների, ուսուցիչների կողմից կազմակերպված միջոցառումները և աշխատանքները ցանկալի է դարձնել շարունակելի:

Աղյուսակի լրացումից բացի, հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ իրականացնելով հարցումներ սովորողների, ծնողների, ուսուցիչների և վարչական աշխատողների շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցման արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Կատարված հարցումների արդյունքում պարզվեց, որ և՛ ծնողները, և՛ ուսուցիչները իրազեկված են երեխաների խնամքի ու դաստիարակության, ընտանիքում ծնողական պարտականությունների նկատմամբ պատասխանատվության մասին, աշակերտները բավարար չափով տեղեկացված են թմրամոլության, ալկոհոլի և դրանց հասցված վնասի մասին, ինչպես նաև ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման մասին:

Մաս 3.

<<Զուլթի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի գործունեության արդյունավետություն

Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման կարևորագույն մասը ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետության գնահատումն է: Վերջինս կատարվում է երկու տեսանկյունից՝ արտաքին արդյունավետության կամ, այլ կերպ ասած, կրթության որակի և ներքին արդյունավետության կամ առկա մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության տեսանկյունից:

Նախ անհրաժեշտ է հասկանալ, թե ինչպե՞ս է սահմանվում կրթության որակը կրթական գրականության մեջ: Հարկ է նշել, որ գոյություն ունեն կրթության որակի բազմաթիվ սահմանումներ, ինչը վկայում է այդ հասկացության բարդ և բազմազան բնույթի մասին: Այնուամենայնիվ, ներկայումս «կրթության որակ» հասկացության շուրջ միջազգայնորեն ձեռք է բերված համաձայնություն: Ըստ այդմ.

Կրթության որակն արդյունք է այնպիսի ուսումնառության համակարգի, որը համապատասխանում է պետական պահանջներին և սովորողներին ապահովում անհրաժեշտ գիտելիքներով, հմտություններով, արժեքային համակարգով ու որակներով՝ միաժամանակ հնարավորություն ընձեռնելով նրանց սովորելամբողջ կյանքի ընթացում: Այլ կերպ ասած, կրթության որակն ուսումնական գործընթացի համապատասխանությունն է սահմանված նպատակներին:

«Կրթության որակը» ուսումնական գործընթացի ամբողջական արդյունքն է, ուստի ներառում է՝

- *սովորողներին*, ովքեր առողջ են, պատրաստ սովորելու և մասնակցելու ուսումնառության գործընթացին՝ ստանալով իրենց ընտանիքների լիակատար աջակցությունը.

- *ուսումնականն միջավայրը*, որը բարեկարգ է ու անվտանգ, ապահովում է առողջության պահպանումն, ինչպես նաև հազեցած է անհրաժեշտ ուսումնական գույքով և ռեսուրսներով.

- *կրթության բովանդակությունը*, որը սահմանված է կրթության չափորոշիչներով, առարկայական ծրագրերով, ուսումնական պլաններով ու արտացոլված ուսումնամեթոդական նյութերում և ուղղված է սովորողների մոտ հիմնարար գիտելիքների, կենսական հմտությունների կարժեքների ձևավորմանը, ներառյալ առողջության պահպանման, առողջ սնուցման, ՄԻԱՎ/ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման, գենդերային հավասարության և խաղաղության պահպանմանն ուղղված գիտելիքներն ու հմտությունները զարգացնելուն.

- *որակյալ ուսուցչական կազմը*, որն օգտագործում է աշակերտակենտրոն ուսուցման մեթոդներ.

• հմուտ ղեկավարվող *ուսումնական գործընթացը* և արժանահավատ ու արդար *գնահատման համակարգը*, որը խթանում է սովորողների առաջադիմությունն ու նվազեցնում անհավասարությունները նրանց միջև:

• *ուսուցման վերջնարդյունքները*, որոնք ներառում են սովորողների գիտելիքները, հմտությունները, արժեքային համակարգն ու աշխարհայացքը և ուղղված են հասարակության մեջ սովորողների դրական մասնակցությանը»:²

Հաստատության ներքին գնահատման Մաս 3-ում «կրթության որակի» տեսանկյունից ներառված են սովորողներին, ուսուցման վերջնարդյունքներին, ուսուցման բովանդակությանը, ուսուցիչներին բնութագրող ցուցանիշները և չափանիշները, իսկ ուսուցման միջավայրին վերաբերող ցուցանիշները ներառված են նախորդ մասում:

Կրթության վերջնարդյունքներին վերաբերաբերող ցուցանիշները չափանիշները բնորոշվում են առաջին հերթին սովորողների առաջադիմությամբ, ինչն էլ արտահայտվում է նրանց ընթացիկ և ամփոփիչ գնահատականներով: Սակայն սովորողների առաջադիմությանը վերաբերաբերող ցուցանիշները չափանիշները ներառում են նաև սովորողների բացակայությունները, դասարանից դասարան փոխադրվելը/նույն դասարանում մնալը, կամ ընդհանրապես կրթությունից դուրս մնալը, հաստատությունից դուրս գալը, կրկնուսույցների մոտ պարապելը, օլիմպիադաներին և մրցույթներին մասնակցությունը, նախնական (արհեստագործական), միջին և բարձրագույն մասնագիտական հաստատություններում ուսումը շարունակելը և այլն:

Կրթության որակի ցուցանիշներին չափանիշների մյուս խումբը վերաբերում է հաստատության ուսուցիչներին՝ նրանց մասնագիտական որակավորմանը, ուսուցման մեթոդներին և ուսումնական գործընթացի կազմակերպմանը:

Հաստատության ներքին արդյունավետության գնահատումը ևս կարևոր է հաստատության արդյունավետ գործելու տեսանկյունից՝ հատկապես սահմանափակ ֆինանսական և նյութական ռեսուրսների պայմաններում:

Ուսումնական հաստատության գործունեության արդյունավետությունն անհրաժեշտ է գնահատել ինչպես տվյալ ուսումնական տարվա կտրվածքով, այնպես էլ նախորդ տարիների հետ համեմատության մեջ՝ բացահայտելով արդյունավետության ցուցանիշների փոփոխության դինամիկան:

1.1. Հաստատության սովորողների առաջադիմությունը նկարագրող ցուցանիշները հետևյալն են՝

Հաստատությունն ապահովում է սովորողների առաջխաղացումը և բարձր առաջադիմությունը.

1. սովորողների միջին տարեկան գնահատականները՝ ըստ կրթական աստիճանների,
2. գերազանց առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
3. ցածր առաջադիմությամբ սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
4. ավարտման գործակիցը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
5. երկտարեցիների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
6. կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների,
7. միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ,
8. ավարտական և միասնական քննություններից անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ,
9. հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը,
10. նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը,
11. հիմնական դպրոցը ավարտած սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում,
12. բարձրագույն ուսումնական հաստատություններ ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի համեմատ,

²Defining Quality in Education; Working Paper Series, Education Section, Programme Division, United Nations Children's Fund, New York, NY, USA, 2002

13. սովորողների բացակայությունների ընդհանուր թիվը ժամերով՝ ըստ կրթական աստիճանների,
14. դասարանից դասարան վաղաժամկետ փոխադրված սովորողների թիվը և տոկոսը,
15. ուսումնական տարվա ընթացքում տվյալ ուսումնական հաստատությունից այլ հաստատություն տեղափոխված սովորողների թիվը և տոկոսը, այդ թվում՝ այլ հաստատություններ, այլ բնակավայր կամ այլ երկիր ընտանիքի տեղափոխման պատճառով,
16. ուսումնական տարվա ընթացքում ուսումն ընդհատած (անավարտ թողած) սովորողների ընդհանուր թիվը, այդ թվում՝ հիվանդության, անկարողության, ընտանիքի սոցիալական վիճակի, սովորել չցանականալու և այլ պատճառներով,
17. մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաների ու մարզական, մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ,
18. մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մարզական, մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական մրցույթներում մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը՝ մասնակիցների ընդհանուր թվի նկատմամբ համեմատ:

1.1. կետի **ցուցանիշ 1-ի** համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակներ 18-ից 20-ը:

Աղյուսակ 18. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ տվյալ ուսումնական տարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը			Պետական պարտադիր առարկաներից տարեկան գնահատականների միջինը			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միավորների միջինը		
	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.
Մայրենի	10			7,9			7,1		
Մաթեմատիկա	10			7			6	11.6	13.3
Հայոց լեզու		10	6		6	7		12.6	11.3
Գրականություն		10			6,4			12.4	
Հայգրականություն			6			6.7			
Ռուսացլեզու	10	10	6	7	6,6	6.5		13.1	
Անգլերեն	10	10	6	6,7	7	6.5			
Երաժշտություն	10			8.3					
Կերպարվեստ	10			8.2					
Ես և շրջակա աշխարհ	10			7,8					
Տեխնոլոգիա	10			7,9					
Ֆիզկուլտուրա	10	10	6	8.6	8,6	7.7		7.7	
Շախմատ	10			7,8					
Հայաստանի աշխարհագրուն		10			6.9				
Աշխարհագրություն		10	6			5.7			
Հայոց պատմություն		10	6		6.9	6		10.4	13.5
Համաշխարհային պատմություն		10	6		6.6	5.7			
ՀԵՊ		10			7,2				
Հասարակագիտություն		10	6		6.6	5.8			
Հանրահաշիվ		10	6		6.4	6,2			

Երկրաչափություն		10	6		6.4	6.3			
Ինֆորմատիկա		10	6		6.9	7			
Ֆիզիկա		10	6		7.2	6.3		11.7	
Քիմիա		10	6		6.9	5.8			
Կենսաբանություն		10	6		6.9	6.2		10	
ՆԶՊ		10	6		6.1	6.7			
Ընդամենը									

Աղյուսակ 19. Տվյալներ սովորողների ուսումնառության արդյունքների վերաբերյալ նախորդ ուստարում

Հիմնական առարկաներ	Սովորողների թիվը			Պետական պարտադիր առարկաներից տարեկան գնահատականների միջինը			4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների միավորների միջինը		
	4-րդ դաս.	9-րդ դաս	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս	12-րդ դաս.
Մայրենի	10			8,1			7,6		
Մաթեմատիկա	10			8			6,9	11,7	14
Հայոց լեզու		6	3		7,3	7		12,7	10,7
Գրականություն		6			7,8			7	
Հայգրականություն			3			7			
Ռուսացրեզու	10	6	3	7,2	7,8	6,7		9	
Անգլերեն	10	6	3	7,5	8,5	8		6,8	
Երաժշտություն	10			8,2					
Կերպարվեստ	10			8,7					
Ես և շրջակա աշխարհ	10			8,2					
Տեխնոլոգիա	10			8,7					
Ֆիզկուլտուրա	10	6	3	8,6	8,8	8,3		7,3	
Շախմատ	10			8,5					
Հայաստանի աշխարհագրուն		6			7,5				
Աշխարհագրություն		6	3			6,7			
Հայոց պատմություն		6	3		7,5	7,7		6,5	12,7
Համաշխարհային պատմություն		6	3		7,5	7			
ՀԵՊ		6			7,8				
Հասարակագիտություն		6	3		7,5	7			
Հանրահաշիվ		6	3		7	6,7			
Երկրաչափություն		6	3		6,7	7			
Ինֆորմատիկա		6	3		7,3	7			
Ֆիզիկա		6	3		8,5	7,7		14,25	
Քիմիա		6	3		8	7,3			
Կենսաբանություն		6	3		8,2	7,7		13,5	
ՆԶՊ		6	3		7,1	7			
Ընդամենը									

Աղյուսակ 20. Տվյալներ 4-րդ դասարանում գիտելիքների ստուգման և 9-րդ, 12-րդ դասարաններում պետական ավարտական քննությունների արդյունքների փոփոխության դինամիկայի վերաբերյալ

Քննական առարկաներ	Քննությունների միջին միավորների փոփոխությունը նախորդ ուսումնական տարվա նկատմամբ ըստ կրթական աստիճանների					
	Քննությունների միջին միավորների աճի տոկոսը			Քննությունների միջին միավորների նվազման տոկոսը		
	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.	4-րդ դաս.	9-րդ դաս.	12-րդ դաս.
Մայրենի				6,6%		
Մաթեմատիկա				13%	0,85%	5%

կրթական աստիճանում երկտարեցիների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)								
Կրկնուսույցների մոտ պարապող սովորողների թիվը և տոկոսը՝ ըստ կրթական աստիճանների (տոկոսի հաշվարկ. տվյալ կրթական աստիճանում կրկնուսույցների մոտ պարապողների թվի հարաբերությունը նույն կրթական աստիճանում սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	-	-	-					
Միասնական քննություններին մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից միասնական քննություններին մասնակիցների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>	-	-	1 33.3 %		2 66.7 %			1 16.7
Ավարտական և միասնական քննություններից անբավարար ստացած շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի նկատմամբ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից ավարտական և միասնական քննություններին անբավարար ստացածների թվի հարաբերությունը շրջանավարտների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>								
Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողներից նախնական(արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից								

նախնական և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 9-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>									
Հիմնական դպրոցն ավարտած սովորողների թիվը և տոկոսը, որոնք ուսումը շարունակում են ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում (տոկոսի հաշվարկ. հիմնական դպրոցի շրջանավարտներից ավագ դպրոցներում կամ ավագ դասարաններում ուսումը շարունակողների թվի հարաբերությունը 9-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 9-րդ դասարանի համար</i>									3 30
Նախնական(արհեստագործական) և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունված 12-րդ դասարանի շրջանավարտների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից նախնական և միջին մասնագիտական հաստատություններ ընդունվածների թվի հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>									1 16.7
Բուհեր ընդունված շրջանավարտների թիվը և տոկոսը՝ շրջանավարտների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. 12-րդ դասարանի շրջանավարտներից բուհեր ընդունվածների հարաբերությունը 12-րդ դասարանի սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ) <i>Լրացնել միայն 12-րդ դասարանի համար</i>									2/ 33.3
Սովորողների բացակայությունների թիվը	111	554	217	179	743	547	444	938	794

ընդհատած(անավարտ թողած) սովորողների ընդհանուր թիվը ըստ կրթական աստիճանների, այդ թվում									
-հիվանդության, անկարողության պատճառով	-	-	-				-	-	-
	0	0	0			1 5,3			

Աղյուսակ 22. Տվյալներ մարզային, հանրապետական, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներում ու մարզական, մշակութի ոլորտում ստեղծագործական և կատարողական մրցույթներին սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի
Մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. մարզային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	15 15%	1 0,9%	0
Մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. մարզային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. հաստատությունից հանրապետական առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	-	0	
Հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. հանրապետական առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)		-	-
Միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ. միջազգային առարկայական օլիմպիադաների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)		-	-
Միջազգային օլիմպիադաներում մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը		-	-

(տոկոսի հաշվարկ, միջազգային առարկայական օլիմպիադաներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Մարզային և հանրապետական մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթների մասնակիցների թիվը և տոկոսը՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի համեմատ (տոկոսի հաշվարկ, մարզային և հանրապետական մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթների մասնակիցների թվի հարաբերությունը հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)		-	
Միջազգային մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մրցանակներ ստացած սովորողների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ, միջազգային մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մրցանակներ ստացածների թվի հարաբերությունը հաստատությունից մասնակիցների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)		-	

Վերլուծել հաստատության սովորողների առարկայական օլիմպիադաներին, ինչպես նաև մարզական ու մշակույթի ոլորտում ստեղծագործական ու կատարողական մրցույթներին մասնակցության աստիճանը, փոփոխությունների դինամիկան վերջին 3 ուստարիների կտրվածքով: Կատարել եզրահանգումներ սովորողների մասնակցության աստիճանի և արդյունքների բարելավման ուղղությամբ:

Տարածքային փուլում առարկայական օլիմպիադաներին մասնակցությունը աճել է, թե ուսուցիչները և թե աշակերտները առավել հետաքրքրված են մասնակցելուն:

Հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող ցուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը կրթության որակի ցուցանիշների կարևոր խումբ է հաստատության ուսուցիչների և նրանց գործունեությունը բնութագրող ցուցանիշները, որոնք բերված են ստորև:

Ուսումնական հաստատությունն ունի որակյալ ուսուցչական անձնակազմ, և ուսուցիչները տիրապետում են դասավանդման ժամանակակից մեթոդներին

1. Բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
2. ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
3. տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
4. գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
5. նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
6. որպես ուսուցիչ վերապատրաստող (դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
7. ուսուցիչների միջին տարիքը.
8. միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում (ամսագրերում) հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, գիտամանկավարժական, հեղինակային և այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
9. դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը.
10. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ ինտերնետ, կիրառող ուսուցիչների թիվը.
11. սովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թիվը
12. ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը.

13. ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերի թիվը.
14. ուսումնական տարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալսումների թիվը
15. ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը.
16. նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը,
17. նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներում մրցանակներ ստացած թիվը և տոկոսը

3.2 կետի բոլոր 17 ցուցանիշների հաշվարկի համար անհրաժեշտ է կատարել հաստատության վիճագրական տվյալների վերլուծություն և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 23-ը:

1.2. << Զուլֆի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ի ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող ցուցանիշներ

Աղյուսակ 23. Տվյալներ ուսուցչական անձնակազմի և նրանց գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի
Բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. բարձրագույն մանկավարժական որակավորում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	17 92%	19 95%	19 95%
Ըստ մասնագիտության դասավանդող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. ըստ մասնագիտության դասավանդող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	18 100%	20 100%	20 100%
Տարակարգ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. տարակարգ ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Գիտական կոչում ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. գիտական կոչում ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Նախարարության կողմից երաշխավորված կամ այլ կազմակերպություններում վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. վերջին 3 տարում վերապատրաստում անցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	4 20%	10 50%
Որպես ուսուցիչ վերապատրաստող(դասախոս) վերապատրաստված և վերապատրաստման դասընթացներ վարող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. վերապատրաստման դասընթաց վարող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր	0	0	0

թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ուսուցիչների միջին տարիքը (հաշարկ. հաստատության բոլոր ուսուցիչների տարիքների գումարի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	40	44	49
Միջազգային ու հանրապետական պարբերականներում (ամսագրերում) հոդվածներ, մասնագիտական հրապարակումներ, ինչպես նաև դասագրքեր, մեթոդական ձեռնարկներ, գիտամանկավարժական, հեղինակային և այլ աշխատություններ ունեցող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը. (տոկոսի հաշվարկ. հոդվածներ և վերը նշված մասնագիտական հրապարակումներն ունեցող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	0
Դասավանդման աշակերտակենտրոն, մասնակցային, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և դրանք կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. դասավանդման աշակերտակենտրոն, ինտերակտիվ մեթոդներին տիրապետող և կիրառող հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	18 90%	20 100%	20 100%
Ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում՝ ինտերնետ, կիրառող ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. ուսումնական գործընթացում տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, այդ թվում ինտերնետ կիրառող ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	18 100%	20 100%	20 100%
Մովորողներին համակարգիչների կիրառմամբ տնային աշխատանքներ հանձնարարող ուսուցիչների թիվը	3	16	20
Ուսուցիչների բացակայությունների ընդհանուր թիվը (հաշվարկ. ուստարվա ընթացքում հաստատության բոլոր ուսուցիչների բացակայած օրերի ընդհանուր թիվը)	0	0	0
Ուստարվա ընթացքում հաստատությունում անցկացվող ցուցադրական բաց դասերի թիվը	5	10	15
Ուսումնական տարվա ընթացքում ուսուցիչների փոխադարձ դասալսումների թիվը	3	5	8
Ուսումնական տարվա ընթացքում հաստատությունից դուրս անցկացվող գործնական պարապմունքների թիվը,	0	0	2
Նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ անցկացվող մրցույթներին մասնակցած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը: (տոկոսի հաշվարկ. մրցույթներին մասնակցած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	0	0	
Նախարարության, ինչպես նաև նախարարության և Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի հետ համատեղ	0	0	

անցկացվող մրցույթներում մրցանակներ ստացած ուսուցիչների թիվը և տոկոսը (տոկոսի հաշվարկ. մրցանակներ ստացած հաստատության ուսուցիչների թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			

Վերլուծել հաստատության ուսուցիչներին և նրանց գործունեությանը վերաբերող ցուցանիշները, դրանց փոփոխությունների դինամիկան վերջին 3 տարվա կտրվածքով և առկա խնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ ուսուցիչների գործունեության արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:

Այսօրվա դրությամբ դպրոցում աշխատող ուսուցիչների 95%-ը վերապատրաստվել են: Բոլոր ուսուցիչները տիրապետում են դասավանդման աշակերտակենտրոն, ինտերակտիվ մեթոդներին, ուսումնական գործընթացում կիրառում են տեղեկատվական հաղորդակցման տեխնոլոգիաներ, անցկացնում են բաց դասեր, որոնց թիվը տարեցտարի ավելանում է, կատարում են փոխադարձ դասալսումներ:

Աղյուսակի լրացումից բացի, ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու և լիարժեք ինքնավերլուծություն կատարելու նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը ուսուցիչների վերաբերյալ՝ հաստատության սովորողների, նրանց ծնողների և վարչական կազմի շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով:

Հարցման արդյունքները՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանչյուր շահառու խմբի, հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Հարցման արդյունքում պարզվեց, որ և՛ դպրոցի վարչական կազմի, և՛ ծնողների, և՛ սովորողների ճնշող մեծամասնությունը բարձր է գնահատում ուսուցիչների կատարած աշխատանքը, մասնագիտական որակները, աշակերտների և ծնողների հետ շփման կարողությունները:

3.3 <<Զույրի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշներ չափանիշներ

Ուսումնական միջավայրին և ծառայություններին վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները գնահատելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումներ:

Այս կետին վերաբերող չափանիշները բերված են ստորև:

Ուսումնական հաստատությունում ստեղծված է որակյալ կրթական միջավայր

1. Ուսումնական հաստատությունն ունի գործող գրադարան, որը հազեցած է ուսումնասօժանդակ գրականությամբ, գույքով և սարքավորումներով: Գրադարանից կանոնավոր կերպով օգտվում են սովորողները, ուսուցիչները և վարչական կազմը.
2. Ուսումնական հաստատությունն ունի ուսումնական լաբորատորիաներ ու կաբինետներ, այդ թվում՝ քիմիայի, ֆիզիկայի, կենսաբանության, աշխարհագրության, ռազմագիտության, համակարգչային և այլն, ինչպես նաև արհեստանոցներ, մարզադահլիճ, միջոցառումների անցկացման դահլիճ և այլ հատուկ ուսումնական դասասենյակներ(սենյակներ), այդ թվում՝ արտադպրոցական կրթության և լրացուցիչ կրթական ծրագրերի համար(լուսանկարչական խմբակ, նկարչական խմբակ, երաժշտական խմբակ և այլն), որոնք հազեցած են անհրաժեշտ գույքով, ուսումնական պարագաներով և ուսումնանյութական և ուսումնադիդակտիկ նյութերով:

3.3 կետի ցուցանիշներին հաստատության համապատասխանության գնահատումն իրականացնելու նպատակով նախ անհրաժեշտ է կատարել դիտարկում-փաստագրում և արդյունքները ամփոփել ստորև Աղյուսակներ 24 և 25-ում:

Աղյուսակ 24. Տվյալներ << Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ի գրադարանի և դրա գործունեության մասին

Ցուցանիշ	Տվյալներ
Գրադարանի տարածքը քմ-ով	17.8 մ ²
Գրադարանում համակարգիչների թիվը	0
Գրադարանում ինտերնետին միացված համակարգչների թիվը	0
Գրադարանում կամ ընթերցասրահում նստատեղերի թիվը	5
Գրադարանային ֆոնդում առկա գրքերի (բացառությամբ ՀՀ ԿԳ նախարարության կողմից երաշխավորված հիմնական դասագրքերի) ընդհանուր թիվը, այդ թվում -գեղարվեստական գրքերի թիվը	754
-տեղեկատվական գրքերի թիվը (բառարաններ, հանրագիտարաններ, ատլասներ և այլն)	17բառարան 3հանրագ. 67ատլաս
-ուսումնամեթոդական գրքերի թիվը	70
-ամսագրերի թիվը	15
-այլ	
Վերջին անգամ գրադարանային ֆոնդի նոր գրականությամբ համալրվելու տարեթիվը	-
Գրադարանից միջինում ամսական օգտվողների թիվը	50
Պատասխանել այո կամ ոչ	
Վերանորոգված է արդյոք գրադարանը	ոչ
Անցկացվո՞ւմ են գրադարանում դասեր և ուսումնական պարապմունքներ	ոչ
Գրադարանավարն ունի՞ համապատասխան բարձրագույն կրթություն	այո
Վերջին 3 տարվա ընթացքում գրադարանավարն անցե՞լ է վերապատրաստում գրադարանային աշխատանքի ուղղությամբ	ոչ
Գրադարանը հանդիսանո՞ւմ է հանրապետության, այլ երկրների կամ կազմակերպությունների գրադարանների բաժանորդ և օգտվում է արդյոք նրանց ռեսուրսներից	ոչ
Գրադարանն ունի՞ էլեկտրոնային ռեսուրսներ, որքան	այո, 15 հատուսումնականակավառակներ
Սովորողները կարո՞ղ են ինքնուրույն ու ազատ մոտենալ գրադարանի գրադարակներին և պահարաններին, ընտրել իրենց անհրաժեշտ գրականությունը և վերցնել այն ընթերցասրահում աշխատելու ժամանակ	այո
Գրադարանն ունի՞ գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագիր	այո
Գրադանավարը կարողանո՞ւմ է օգտվել գրադարանավարության հատուկ համակարգչային ծրագրից	այո

Վերլուծել հաստատության գրադարանի վիճակին, հազեցվածությանը և դրա գործունեության արդյունավետությանը վերաբերող ցուցանիշներըն չափանիշները, առկա խնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ և առաջարկներ գրադարանի գործունեության բարելավման ուղղությամբ:

Գրադարանը հազեցած է համապատասխան գրականությամբ, դիդակտիկ պարագաներով, էլեկտրոնային գրականությամբ: Գրադարանը ունի տարածքի, վերանորոգման խնդիր:

Աղյուսակի լրացումից բացի, գրադարանի գործունեության արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու նհաստատության սովորողների ու աշխատակիցների՝ գրադարանի աշխատանքից բավարարվածության աստիճանի բացահայտման, նպատակով՝ հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով հաստատությունը պետք է իրականացնի հարցումներ սովորողների ու նրանց ծնողների, ուսուցիչների, վարչական կազմի և գրադարանի աշխատակիցների շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված Աղյուսակ 24-ի

շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով, քանի որ պետք է բացահայտենուսուցիչների սովորողների բավարարվածության աստիճանը հաստատության գրադարանի պայմաններից, ընձեռած հնարավորություններից և այլն:

Հարցման արդյունքները՝ ըստ հարցման մեջ ընդգրկված յուրանքանյուր շահառու խմբի, հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Հարցման արդյունքում պարզվեց, որ գրադարանից օգտվող աշակերտների և ուսուցիչների թիվը տարեցտարի ավելանում է: Մակայն, չնայած նրան, որ ամեն տարի գրադարանի ֆոնդը համալրվում է նոր հետաքրքիր գեղարվեստական գրքերով և հանրագիտարաններով, այնուամենայնիվ գեղարվեստական և մեթոդական գրականության պակասը զգացվում է: Հաշվի առնելով դպրոցի մեծությունը՝ ցանկալի է, որ մեթոդական ձեռնարկները և ուղեցույցները լինեն համապատասխան քանակությամբ:

Աղյուսակ 25. Տվյալներ<<Ձուլքի գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների և դահլիճների վերաբերյալ

Լաբորատորիաներ, կաբինետներ և դահլիճներ	Տարածքը (քմ)	Վերանորոգման կարիքը	Առկա գույքը, լաբորատոր սարքավորումները, պարագաները (թվարկելիմնականը)	Ուսումնական, նյութական, ուսումնադիդակտիկ նյութերը	Լրացուցիչ գույքի, սարքավորումների, պարագաների նյութերի կարիքը
Ֆիզիկայի լաբորատորիա, կաբինետ	18.2	կա	Հավելված 1	Հավելված 1	կա
Քիմիայի և Կենսաբանության լաբորատորիա, կաբինետ	18.2	կա	Հավելված 2	Հավելված 2	կա
Աշխարհագրության լաբորատորիա, կաբինետ	-	-	-	-	-
Պատմության կաբինետ	-	-	-	-	-
Ռեզնանսային կաբինետ	36.6	կա	Հավելված 3	Հավելված 3	կա
Համակարգչային լաբորատորիա, կաբինետ	19.7	կա	6 համակարգիչ	Համակարգչային արտադրանքներ	կա
Օտար լեզուների լինգվալային կաբինետ	-	-	-	-	-
Արհեստանոց (նշել ինչպիսի)	-	-	-	-	-
Միջոցառումների սրահ	75	կա	-	-	կա
Մարզադահլիճ	160.2	կա	Սպորտգույք	Պլակատներ	կա
Այլ՝ (Տնայնագործության կաբինետ)	18	կա	4 կարիմեքենա	մակետ	կա

Վերլուծել հաստատության ուսումնական լաբորատորիաների, կաբինետների, դահլիճներին այլնի վիճակին, հագեցվածությանը և դրանց գործունեության արդյունավետությանը վերաբերող ցուցանիշները և չափանիշները, առկա խնդիրները: Կատարել եզրահանգումներ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Դպրոցի լաբորատորիաներում առկա գույքը հիմնականում 1986թ. սարքավորումներ են, որոնք այստանի չեն օգտագործման, և թարմացման խիստ կարիք կա: Լաբորատորիաների սարքավորումները հնացել են և՛ ֆիզիկապես, և՛ բարոյապես, նորի կարիքը խիստ կա:

Աղյուսակի լրացումից բացի, լաբորատորիաների, կաբինետների, դահլիճների և այլն վիճակի ու օգտագործման արդյունավետության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվություն ստանալու նհաստատության սովորողների ու աշխատակիցների բավարարվածության աստիճանի բացահայտման նպատակով հաստատությունը պետք է ուսումնասիրի հիմնական շահառուների կարծիքը նշված հարցերի շուրջ: Այդ նպատակով այն պետք է իրականացնի հարցումներ հաստատության սովորողների, նրանց ծնողների, ուսուցիչների և վարչական կազմի շրջանում՝ նախապես պատրաստված հարցաթերթերով: Հարցաթերթում ընդգրկված հարցերը կարող են լինել վերը բերված աղյուսակ 25-ի շրջանակներում, սակայն չպետք է սահմանափակվեն դրանցով: Այստեղ պետք է ներառել նաև հարցեր ուսումնադիտողական պարագաների (քարտեզներ, պլակատներ, տեսալսողական նյութեր) օգտագործման հաճախականության վերաբերյալ և պարզել, թե որքանով են ուսուցիչները ապահովված ուսումնադիտակցիկ նյութերով և ինչ աշխատանքներ են տարվում դրանց բարելավման ուղղությամբ:

Հարցման արդյունքները հակիրճ ներկայացնել ստորև:

Լաբորատորիաների սարքավորումները հնացել են և՛ ֆիզիկապես, և՛ բարոյապես, նորի կարիքը խիստ կա:

3.4. Ուսումնական հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշներ

Ինչպես նշվեց վերը, հաստատության ներքին արդյունավետությունը բնորոշվում է իր մարդկային, նյութական ու ֆինանսական ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետությամբ:

Հաստատության ներքին արդյունավետությունը «հաստատության կարողությունն է՝ առանց ռեսուրսների, ժամանակի, ֆինանսական միջոցների և ջանքերի վատման իր գործունեությունը պատշաճ մակարդակով իրականացնելը և իր նպատակներն ու խնդիրները իրագործելը»³: Այլ կերպ ասած՝ կրթական ծառայությունների մատուցումը արդյունավետ է, եթե առկա ռեսուրսները օգտագործում են արդյունավետ: Բարձրացնել հաստատության ներքին արդյունավետությունը ըստ էության նշանակում է՝ «բարելավել ուսումնական գործընթացի արդյունքներն առանց լրացուցիչ ֆինանսական միջոցների և ռեսուրսների կամ կրճատել ծախսերը առանց ուսումնական գործընթացի վրա բացասական ազդեցություն գործելու: Հաստատության ֆինանսական կամ ներքին հարաբերական արդյունավետության հաշվարկման ամենապարզ և ընդունված ձևն այսպիսին է.

Ներդրված ռեսուրսներ

Ներքին արդյունավետությունը = -----

Արդյունքեր

Սակայն այս պարզեցված հաշվարկի ձևը հաճախ կիրառելի չէ, քանի որ ներդրվող ռեսուրսներն ու արդյունքերը ոչ թե մեկն են, այլ բազմաթիվ և բազմատեսակ: Բացի այդ տարբեր արդյունքներ ուղղակի կախում ունեն ներդրված որոշակի ռեսուրսներից, իրականացված գործողություններից և ուրույն գործոններից: Ուստի, ներքին արդյունավետության գիտականորեն ավելի ճշգրիտ հաշվարկման համար օգտագործվում է հետևյալ բանաձևը.

Ներդրված ռեսուրսների կշռված գումար

Ներքին արդյունավետությունը = -----

Արդյունքերի կշռված գումար

³(«Key education indicators on social inclusion and efficiency»European Research Associates)

Հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշներն են՝

Ուսումնական հաստատության մարդկային, ֆինանսական և նյութական ռեսուրսները տնօրինվում են արդյունավետ և հաստատությունը կարողանում է ներգրավել լրացուցիչ միջոցներ.

1. սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունը.
2. սովորող - սպասարկող-վարչական անձնակազմ հարաբերությունը.
3. դասարանների միջին խտությունը.
4. մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը.
5. ուսուցչների միջին աշխատավարձը.
6. վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը.
7. սպասարկող անձնակազմի միջին աշխատավարձը.
8. հաստատության տարեկան նախահաշվում արտաբյուջետային միջոցների չափը.
9. ծնողների կողմից դրամական ներդրումների տարեկան չափը.
10. հովանավորչական և դրամաշնորհային միջոցների տարեկան չափը.
11. աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
12. կոմունալ վճարների գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը.
13. նոր գույքի, այդ թվում՝ սարքավորումների ձեռքբերման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը:

3.4 կետում բերված հաստատության ներքին արդյունավետության ցուցանիշների հաշվարկը կատարելու և դրանք ամփոփելու նպատակով ստորև տրվում են Աղյուսակներ 26 և 27-ը:

Աղյուսակ 26. <<Ձուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ներքին արդյունավետության հիմնական ցուցանիշները՝ ընթացիկ և նախորդ 2 ուստարիների համար

Ցուցանիշներ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուս տարի	Փոփոխությունների Դինամիկան (աճ կամ նվազում)
Սովորող/ուսուցիչ հարաբերությունը (հաշվարկ.հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը ուսուցիչների ընդհանուր թվին)	5.6	5.5	5,4	Նվազում
Սովորող/ սպասարկող անձնակազմ հարաբերությունը (հաշվարկ.հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը սպասարկող անձնակազմի ընդհանուր թվին)	13.4	15.7	18	Աճ
Դասարանների միջին խտությունը (հաշվարկ.հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի հարաբերությունը կոմպլեկտավորված դասարանների ընդհանուր թվին)	9.2	11	9,8	Նվազում
Մեկ սովորողի հաշվով հաստատության տարեկան նախահաշիվը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան բյուջեով հաստատված ամբողջ գումարի հարաբերությունը	362.703	426,333	487,574	Աճ

հաստատության սովորողների ընդհանուր թվին)				
Մյասարկող անձնակազմի միջին աշխատավարձը	95.4	95.7	101,2	Աճ
Ուսուցչների միջին աշխատավարձը	113.4	113.2	114	
Վարչական աշխատողների միջին աշխատավարձը	129	135.8	138,5	Աճ

Աղյուսակ 27. Տվյալներ<<Զուլթի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի բյուջետային միջոցների վերաբերյալ

	2020թ.	2021թ.	2022թ.
Հաստատության տարեկան նախահաշվում արտաբյուջետային միջոցների չափը (հաշվարկ. հաստատության տարեկան բյուջեում արտաբյուջետային միջոցների չափի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)			
Ծնողների կողմից դրամական ներդրումների տարեկան չափը			
Հովանավորչական և <u>դրամաշնորհային</u> միջոցների տարեկան չափը (հաշվարկ. ծնողների կողմից տարվա կտրվածքով կատարած ներդրումների, դրամաշնորհների և հաստատության տարեկան բյուջեում)		2604	1000
Աշխատավարձերի վճարման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. աշխատավարձերի վճարման հողվածով՝ ներառյալ հարկերը, հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	99.6%	76.6	71,2%
Կոմունալ վճարների գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. կոմունալ վճարների հողվածով հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	3.4%	3.1%	2,9%
Նոր գույքի, այդ թվում՝ սարքավորումների ձեռքբերման գծով հաստատության տարեկան ծախսերի չափը (հաշվարկ. գույքի ձեռքբերման հողվածով հաստատության տարեկան ծախսերի գումարի և հաստատության տարեկան բյուջեի ընդհանուր գումարի հարաբերությունը՝ տոկոսային արտահայտությամբ)	-		13,6%

Մաս. 4.

Կոտայքի մարզի << Զովքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ում ներառական կրթության և հավասարության ապահովում

Մաս. 4. Ուսումնական հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովում

ՀՀ Սահմանադրության հոդված 14.1.-ում ամրագրված է, որ «Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև. խտրականությունը, կախված սեռից, ռասայից, մաշկի գույնից, էթնիկական կամ սոցիալական ծագումից, գենետիկական հատկանիշներից, լեզվից, կրոնից, աշխարհայացքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, ազգային փոքրամասնությանը պատկանելությունից, գույքային վիճակից, ծնունդից, հաշմանդամությունից, տարիքից կամ անձնական կամ սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից, արգելվում է»:

Ներառական կրթության հիմքում ընկած է մարդկանց հավասար իրավունքների վերոնշյալ սահմանադրական դրույթը և կրթություն ստանալու մարդու հիմնարար իրավունքը, որն արտացոլված է ՀՀ Սահմանադրության հոդված 35-ում, ըստ որի.

«Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի կրթության իրավունք: Միջնակարգ կրթությունը պետական ուսումնական հաստատություններում անվճար է: Յուրաքանչյուր քաղաքացի ունի պետական ուսումնական հաստատություններում մրցութային հիմունքներով անվճար բարձրագույն և այլ մասնագիտական կրթություն ստանալու իրավունք: Ոչ պետական ուսումնական հաստատությունների ստեղծման և գործունեության կարգը սահմանվում է օրենքով:»

Կրթություն ստանալու մարդու իրավունքն ամրագրված է նաև 1948 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի «Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագրում» (հոդված 26), համաձայն որի.

«Յուրաքանչյուր ոք կրթության իրավունք ունի: Կրթությունը, առնվազն տարրական և հանրակրթական փուլերում, պետք է լինի անվճար: Տարրական կրթությունը պետք է լինի պարտադիր: Տեխնիկական և մասնագիտական կրթությունը պետք է հանրամատչելի լինի, իսկ բարձրագույն կրթությունը, ընդունակություններին համապատասխան, հավասարապես մատչելի բոլորի համար:»

Կրթությունը պետք է նպատակաուղղված լինի անձի լիարժեք զարգացմանը և մարդու իրավունքների ու հիմնարար գաղափարների նկատմամբ հարգանքի ամրապնդմանը: Այն պետք է նպաստի բոլոր ազգերի, ռասայական և կրոնական խմբերի միջև փոխըմբռնմանը, հանդուրժողականությանն ու բարեկամությանը, է՛լ ավելի նպաստի ՄԱԿ-ի խաղաղապահական գործունեությանը: Ծնողներն իրենց երեխաների համար կրթության տեսակն ընտրելու առաջնային իրավունք ունեն:

Նույնքան կարևոր են 1989 թվականին ընդունված ՄԱԿ-ի <<Երեխաների իրավունքների մասին կոնվենցիայի>> հոդված 28-ի դրույթները երեխայի կրթության իրավունքի մասին, համաձայն որի.

«Մասնակից պետությունները ճանաչում են երեխայի կրթության իրավունքը և հավասար հնարավորությունների հիման վրա այդ իրավունքի իրականացմանն աստիճանաբար հասնելու համար նրանք, մասնավորապես.

- (ա) մտցնում են պարտադիր և անվճար տարրական կրթություն,
- (բ) խրախուսում են միջնակարգ կրթության տարբեր ձևերի, ներառյալ՝ ընդհանուր և մասնագիտական կրթության զարգացումը, ապահովում են դրանց մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար և ձեռնարկում են այնպիսի անհրաժեշտ միջոցներ, ինչպիսիք են անվճար կրթություն տրամադրելը և կարիքի դեպքում ֆինանսական օգնություն ցույց տալը,
- (գ) բոլոր համապատասխան միջոցներով ապահովում են բարձրագույն կրթության մատչելիությունը՝ ըստ յուրաքանչյուրի ընդունակությունների,
- (դ) ապահովում են կրթական և մասնագիտական տեղեկատվության և ուղեցույցների մատչելիությունը բոլոր երեխաների համար,
- (ե) միջոցներ են ձեռնարկում նպաստելու կանոնավոր դպրոց հաճախելուն և դպրոցը թողած սովորողների թվաքանակի նվազմանը:

Մասնակից պետությունները ձեռնարկում են բոլոր անհրաժեշտ միջոցները երաշխավորելու համար, որ դպրոցական կարգապահությունն իրականացվում է երեխայի մարդկային արժանապատվության հետ համատեղելի մեթոդներով և սույն Կոնվենցիային համապատասխան:»

Ինչպես նաև հոդված 29-ի հետևյալ դրույթները.

«Երեխայի կրթությունը պետք է ուղղված լինի.

(ա) երեխայի անհատականության, տաղանդի և մտավոր ու ֆիզիկական ունակությունների զարգացմանը՝ դրանց լրիվ ծավալով,

(բ) մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների, ինչպես նաև ՄԱԿ-ի կանոնադրության մեջ ամրագրված սկզբունքների նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը,

(գ) երեխայի ծնողների, նրա մշակութային ինքնատիպության, լեզվի և արժեքների, երեխայի բնակության երկրի ազգային արժեքների, նրա ծագման երկրի և իր սեփական քաղաքակրթությունից տարբեր քաղաքակրթությունների հանդեպ հարգանքի դաստիարակմանը,

(դ) երեխային ազատ հասարակության մեջ, փոխըմբռնման, խաղաղության, հանդուրժողականության, տղամարդու և կնոջ իրավահավասարության և բոլոր ժողովուրդների, էթնիկական, ազգային և կրոնական խմբերի, ինչպես նաև բնիկ ազգաբնակչությանը պատկանող անձանց միջև բարեկամության ոգով պատասխանատու կյանքով ապրելուն նախապատրաստելը,

(ե) շրջապատող բնության նկատմամբ հարգանքի դաստիարակմանը»:

Երեխայի կրթության իրավունքը ամրագրված է նաև ՀՀ մի շարք օրենքներում, մասնավորապես՝ «Երեխայի իրավունքների մասին», «Կրթության մասին» և այլն: Մասնավորապես «Կրթության մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածում ամրագրված է.

«Հայաստանի Հանրապետությունն ապահովում է կրթության իրավունք՝ անկախ ազգությունից, ռասայից, սեռից, լեզվից, դավանանքից, քաղաքական կամ այլ հայացքներից, սոցիալական ծագումից, գույքային դրությունից կամ այլ հանգամանքներից: Պետությունը կրթության իրավունքն ապահովում է կրթության համակարգի բնական գործառնությամբ և կրթություն ստանալու համար սոցիալ-տնտեսական պայմանների ստեղծմամբ»:

Ներառականության հարցը պետք է նախ և առաջ դիտարկվի 1990 թվականին Ջոնթիենում ընդունված «Կրթություն բոլորի համար» համաշխարհային հռչակագրի համատեքստում, որի 6 նպատակներից 2-ը հետևյալն են. համընդհանուր ընդգրկվածությունը և հավասարությունը՝ որպես թիրախ:

Ներառականության սկզբունքը սահմանված է 2005 թվականին ընդունված «Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության մասին» ՀՀ օրենքում, որը կարգավորում է կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց, իրենց ընդունակություններին և կարողություններին համապատասխան, կրթություն ստանալու իրավական, կազմակերպական և ֆինանսական հիմքերը, ինչպես նաև կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության կազմակերպման բնագավառում հարաբերությունների մասնակիցների իրավունքներն ու պարտականությունները:

Համաձայն օրենքի՝ «ներառական կրթությունը՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց կրթության համար առանձնահատուկ պայմանների ապահովման միջոցով նրանց համատեղ ուսուցումն է հանրակրթական մասնագիտական ուսումնական հաստատություններում՝ նման պայմանների կարիք չունեցող անձանց հետ»

Ներառական կրթության պարագայում կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխան դառնում է իրավահավասար բոլոր երեխաների հետ, որը հանգեցնում է ստեղծագործական հնարավորություններով ու ինքնուրույն գործելու պատրաստ մարդու ձևավորմանը: Երեխայի ընտանիքը դադարում է խուսափել իր երեխայի միջավայրի հետ շփումից, քանի որ նույն միջավայրը հանդուրժողականությամբ է վերաբերում իր երեխային՝ ընդունելով վերջինիս հավասար լինելու փաստը: Ընտանիքի հետ տարվող մասնագիտացված աջակցության ծառայությունները և միջավայրի վերաբերմունքը օգնում են ծնողին ավելի օգտակար լինել իր երեխային, դուրս գալ անելանելիության բարդությունից և օգնել իր երեխային հաղթահարելու անհատական ուսուցման պլանը:

Ներառական կրթության պարագայում պետությունը աստիճանաբար իրականացնում է սոցիալական հավասարության ապահովման խնդրում իր դերակատարումը՝ նվազեցնում է հասարակության շերտավորումը նպաստում նրա հոգեբանական առողջացմանը, հասնում է բյուջետային միջոցների արդյունավետ ու նպատակային բաշխմանը, քանի որ հատկացումները կատարվում են ավելի մեծ թվով երեխաների կրթությունը կազմակերպելու համար:

Ի վերջո, ներառական կրթությունը նպաստում է երկրում կրթության կազմակերպման և իրականացման մեխանիզմների արդիականացմանը՝ համաշխարհային զարգացման ժամանակակից միտումներին և մարտահրավերներին համահունչ:

Ասպիտով, ներառական կրթությունը, ենթադրում է հաստատություններում այնպիսի կրթական միջավայրի և պայմանների ստեղծում, որոնցում բոլոր երեխաները, անկախ իրենց առանձնահատուկ կրթական կարիքներից, ունեն կրթություն ստանալու հավասար հնարավորություններ: Նման միջավայրը պետք է լինի երեխաներին ներառող, կրթություն ստանալու համար արդյունավետ, երեխաների նկատմամբ

բարյացկամ, նրանց առողջության համար ապահով ուսնվտանգ: Ներառումը ենթադրում է կրթության առավել լայն տեսլական, որն ուղղված է բոլոր սովորողների կարիքներին, ներառյալ՝

- հաշմանդամություն ունեցող երեխաները.
- բռնության ենթարկվող երեխաները.
- աշխատող երեխաները.
- փախստական կամ տեղահանված երեխաները.
- միգրանտները.
- ծայրահեղ չքավորության մեջ ապրող երեխաները.
- լեզվական փոքրամասնությունները.
- ազգային փոքրամասնությունները.
- հակամարտությունների գոտիների երեխաները.
- ՄԻԱՎ/ՉԻԱՀ-ի և այլ հիվանդությունների հետևանքները կրող երեխաները և այլն:

Ուսումնական հաստատությունում բոլոր երեխաների մոտ պետք է ձևավորվեն այնպիսի հմտություններ, վերաբերմունք և արժեհամակարգ, ինչը նրանց թույլ կտա հաստատությունն ավարտելուց հետո, չափահաս կյանքում իրենց լիովին դրսևորել և ինքնաիրացվել:

Հավասարության սկզբունքը իր մեջ ներառում է նաև տարբեր սեռերի, ազգային փոքրամասնությունների, սոցիալական տարբեր կարգավիճակի ընտանիքների երեխաների հավասարությունը: Հայաստանի, ինչպես և ընդհանրապես ժողովրդավարական պետությունների օրենսդրությունները, ամրագրում են սեռերի հավասար իրավունքները, պարտականությունները և ազատությունները: Սեռերի հավասարության սկզբունքներն ամրագրված են ՀՀ մի շարք օրենքներում, նաև՝ ՀՀ Աշխատանքային օրենսգրքում:

Հաստատությունում ներառական կրթության և սովորողների միջև հավասարության ապահովման ինքնագնահատումն ուղղված է բացահայտելու, թե արդյոք հաստատությունն ապահովում է ակնկալվող հետևյալ արդյուքները.

- հաստատությունը նդունվելու հաստատությունում սովորելու համար ստեղծված են հավասար պայմաններ բոլոր երեխաների համար՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների հավասար մասնակցություն ուսումնառության գործընթացին՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ.
- հաստատությունն ապահովում է բոլոր սովորողների համար կրթության արդյունքների նահանջը և աջադիմության ցանկալի մակարդակը՝ նրանց կարիքներից, կարողություններից և սոցիալական անապահովության աստիճանից անկախ:

Ուսումնական հաստատությունում ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշները և չափանիշները հետևյալ են՝

1. ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված հաստատության զարգացման ծրագրում
2. ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովման համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում՝ ուսուցիչների վերապատրաստումներ.
3. ուսումնական հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով օժտված տեղակալ(կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին).
4. ուսումնական հաստատության վեբ կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորությամբ.
5. ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:

Ուսումնական հաստատությունում աշխատակազմն արդիականացնում է իր գիտելիքներն ու հմտությունները ներառական կրթության ոլորտում.

6. վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապրաստման.
7. ուսումնական հաստատությունն ունի ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ,
8. վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը:

Ուսումնական հաստատությունում ունի ռեսուրսներ՝ աջակցելու կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք(ԿԱՊԿ) ունեցող երեխաների սովորելուն և ուսումնական միջավայրը հարմարեցված է նրանց կարիքներին.

9. ուսումնական հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն.
10. ուսումնական հաստատությունն ունի ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ, սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն).
11. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներն ապահովված են դասագրքերով, գրենական պիտույքներով, հարմարանքներով, այլ պարագաներով.
12. ուսումնական հաստատությունում առկա են ուսումնամեթոդական նյութեր և սարքավորումներ՝ լսողության ու տեսողության գործառույթի բացակայության կամ սահմանափակում ունեցող սովորողների համար.
13. ուսումնական հաստատության դասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն.
14. ուսումնական հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ՝ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների համար.
15. ուսումնական հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
16. ուսումնական հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը.
17. ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական խոչընդոտները (թեքահարթակ, հենակ և այլն).
18. ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները (վերաբերմունք, կարծրատիպ):

Ուսուցիչները կարողանում են ուսումնական ծրագիրը, դասի պլանը, ուսուցանման գործընթացը հարմարեցնել ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների կարիքներին և մշտապես խրախուսում են նրանց.

19. անհատական ուսումնական պլանները մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները և առաջընթացը.
20. այնուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ.
21. ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են համապատասխան քայլեր.
22. ուսուցիչները ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր երեխաների նկատմամբ՝ անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից.
23. ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում և նույնիսկ սեփական վարքագծում:

ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների հավասարապես մասնակցում են դպրոցի և դասի բոլոր գործընթացներին՝ ըստ իրենց կարողությունների առավելագույն աստիճանի.

24. ուսումնական հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն ԿԱՊԿ.
25. ուսումնական հաստատությունից հեռացած (ուսումն անավարտ թողած) ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը.
26. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների տարեկան միջին թիվը՝ ժամ/սովորող.

27. արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿունեցող սովորողների թիվըն տոկոսը.

28. ուսումնականանհաստատության աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը:

Ուսումնական հաստատությանսովորողները գիտակցում ենԿԱՊԿ ունեցող իրենց ընկերների նկատմամբ գոյություն ունեցող կարծրատիպերի վերացման անհրաժեշտությունը և օգնում են փոխել դրանք.

29. ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված աշակերտական նախաձեռնությունների թիվը և ձևերը.

30. ուսումնականանհաստատության կայքում և (կամ) աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստվածնյութերի, հոդվածների, լուսանկարների, և այլ հրապարակումների թիվը:

Ուսումնական հաստատությունում ապահովված է սեռերի և ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջև հավասարությունը.

31. սեռերի հավասարության գործակիցը.

32. աշակերտական խորհրդում սեռերի հավասարության գործակիցը.

33. գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը գերազանց առաջադիմություն ունեցող աղջիկների թվին.

34. Տարեկան անբավարար գնահատական(գնահատականներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարարար գնահատական(գնահատականներ) ունեցող աղջիկների թվին.

35. տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունն աղջիկներիտարեկան միջին բացակայությունների թվին (Ժամերով.)

36. «Մաթեմատիկա», «Ֆիզիկա», «Քիմիա» և «Կենսաբանություն»առարկաներից տղաների և աղջիկների տարեկան միջին առաջադիմությունը.

37. Ուսումնական հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը.

38. աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը.

39. Ուսումնական հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը.

40. անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.

41. անվճար սնունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը.

42. սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համարհաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերը և դրանց թիվը.

43. ուսումնական հաստատության կողմից իրականացված` ներառական կրթության առնչվող արտադասարանական միջոցառումների (գրույցներ, կինոնկարների դիտումներ, քննարկումներ, կլոր-սեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներն այլն)թիվը` ըստ դասարանների:

Ներառական կրթության և հավասարության ապահովումը նկարագրող հիմնական ցուցանիշներինև չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են և՛ փաստաթղթային ուսումնասիրություն, և՛ դիտարկում-փաստագրում, և՛ հարցումների իրականացում:

Մաս 4-ում բերված չափանիշներ 1-ից 14-ի, 17-ից 23-ի, 29-ի և 42-ի համար անհրաժեշտ է կատարել փաստաթղթային ուսումնասիրություն, դիտարկում-փաստագրում կամ հարցումներ և լրացնել ստորև բերված Աղյուսակ 28-ը:

Աղյուսակ 28.<< Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ում ներառական կրթության հրականացմանը վերաբերվող չափանիշներ

Չափանիշ	Այո	Ոչ	Մենաբանություն
Ներառական կրթության զարգացումը որպես նպատակ ամրագրված է ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում			<i>ԿԱՊԿ երեխաների զարգացման սոց. հարմարվածությունը և նրանց հասարակական ներառումը ապահովելու նպատակով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ուս. Հաստատությունում կազմակերպվում է ներառական կրթություն</i>
Ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրում պլանավորված են ներառական կրթության ապահովմանն ուղղված համապատասխան միջոցառումներ, այդ թվում՝ ուսուցիչների վերապատրաստումներ			<i>Մեմինարներ տարբեր դասարաններում ներառական կրթության վերաբերյալ: Մեմինարներ ծնողների համար ներառական կրթության լուսաբանման ուղղությամբ:</i>
Ուսումնական հաստատության տնօրենն ունի ներառական կրթության գործընթացի համակարգման լիազորություններով օժտված տեղակալ (կամ այն պատվիրակված է տեղակալներից որևէ մեկին)։			<i>Բարսեղյան Մելանյա</i>
Ուսումնական հաստատության վեբ կայքում գործում է ներառական կրթության բաժին՝ ընտանիքի և համայնքի հետ հետադարձ կապի հնարավորությամբ			<i>(Եթե այո, ապա նկարագրել կայքի ներառական կրթության բաժինը, ինչպիսի նյութեր են տեղադրված կայքում, դրանց թարմեցման հաճախականությունը, հաճախորդների թիվը և այլն):</i>
Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է երեխաների հավասար իրավունքներին, հանդուրժողականությանը նվիրված և նման այլ ուսումնական ծրագրեր:			<i>Մեմինարներ, գրույցներ դասարաններում հոգեբանի, դասղեկների և սոցման կազմակերպիչ կողմից</i>
Վերջին 5 տարում տնօրինությունը մասնակցել է ներառական հաստատությունների կառավարման թեմայով վերապատրաստման ¹			<i>(Եթե այո, ապա նշել վերապատրաստող կազմակերպությունը, վերապատրաստման ամսաթիվը, և տևողությունը ժամերով, ինչպես նաև մեկնաբանել դրա արդյունավետությունը:)</i>
Ուսումնական հաստատությունն ունի ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստված և վերապատրաստող ուսուցիչներ: Վերջին 5 տարում ներառական կրթության թեմաներով վերապատրաստում անցած ուսուցիչների թիվը:			<i>(Եթե այո, ապա նշել վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը, և որպես ուսուցիչ վերապատրաստված ուսուցիչների թիվը: Նշել նաև վերապատրաստող կազմակերպությունը, վերապատրաստման ամսաթիվը, և տևողությունը ժամերով, ինչպես նաև մեկնաբանել վերապատրաստումների արդյունավետությունը:)</i>
Ուսումնական հաստատությունում ամենուրեք (դասասենյակներ, դահլիճներ, գրադարաններ և այլն) տեղաշարժման տարբեր խնդիրներ ունեցող անձնաց համար ապահովված է ֆիզիկական մատչելիություն			<i>Դռների լայնությունը համապատասխանում է պահանջվող ստանդարտներին, բռնակները ցածր են, առկա է թեքահարթակ: Մանհանգույցը հարմարեցված չէ:</i>
Հաստատությունն ունի ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների հոգեբանամանկավարժական աջակցության թիմ (հատուկ մանկավարժ,			<i>Հաստատությունն ունի Սոցման կազմակերպիչ, հատուկ մանկավարժ և հոգեբան:</i>

սոցիալական աշխատող, հոգեբան, ուսուցչի օգնական և այլն)			
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներն ապահովված են դասագրքերով, գրենական պիտույքներով, հարմարանքներով, այլ պարագաներով,			<i>Յուրաքնչյուր սովորող օգտվում է իր կարիքներին և առանձնահատկություններին համապատասխան դասագրքերից, գրականությունից, ապահովված են գրենական պիտույքներով և անհրաժեշտ դիդակտիկ պարագաներով:</i>
Հաստատությունում առկա են ուսումնամեթոդական նութեր և սարքավորումներ՝ լսողության և տեսողության գործառույթի բացակայություն կամ սահմանափակում ունեցող աշակերտների համար			
Ուսումնական հաստատությանդասասենյակների դասավորվածությունն այնպիսին է, որ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողները մեկուսացված չեն			<i>Դասասենյակները իրար կից են, երեխաները սերտ շփման մեջ են միմյանց և այլ դասարանների աշակերտների հետ: Ուսուցումը կազմակերպվում է ԱՌԻՊներով:</i>
Ուսումնական հաստատությունն ունի ռեսուրս-սենյակ՝ ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների համար			<i>Ռեսուրս սենյակը վերանորոգված և կահավորված է, լուսավոր է, առկա են անհրաժեշտ ուսումնամեթոդական նյութերը: ԿԱՊԿՌ աշակերտները օգտվում են քստ ժամանակացույցի:</i>
Ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող ֆիզիկական խոչընդոտները (թեքահարթակ, հենակ և այլն)			<i>Կա թեքահարթակ մուտքի մոտ : Հարկավոր են ավելացնել թեքահարթակները, հարկեր բարձրանալու համար, ստեղծել ապահով հենակներ:</i>
Ուսումնական հաստատությունում հաղթահարված են ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները (վերաբերմունք, կարծրատիպ)			<i>Ներառականությունը խաթարող սոցիալական խոչընդոտները աստիճանաբար հաղթահարվում են, փոխվել է վերաբերմունքը ԿԱՊԿՌ սովորողների նկատմամբ, հաղթահարված են կարծրատիպերը:</i>
Անհատական ուսումնական պլանները մշակվում են համաձայն հանրակրթության պետական չափորոշիչի և առարկայական ծրագրերի՝ հաշվի առնելով սովորողների կարիքները, ընդունակությունները, հնարավորությունները, ձեռքբերումները, առաջընթացը			
Ուսուցիչների թիվը, ովքեր ունեն դրական դիրքորոշում ներառական կրթության նկատմամբ			<i>Ուսուցիչների դիրքորոշումը պարզելու նպատակով ուսուցիչների, սովորողների, ծնողների, և վարչական կազմի շրջանում իրականացված հարցումների և հետազոտության արդյունքներով պարզվել է, որ դրական դիրքորոշում ունեն բոլոր ուսուցիչները:</i>
Ուսուցիչները գիտակցում են ներառական կրթության վերաբերյալ կարծրատիպերի առկայությունը, դրանց վերացման անհրաժեշտությունը և ձեռնարկում են			<i>(Ուսուցիչների դիրքորոշումը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ունեցողների, ծնողների, և</i>

համապատասխան քայլեր			<i>վարչական կազմի շրջանում)</i>
Ուսուցիչները ունեն հավասար վերաբերմունք բոլոր երեխաների նկատմամբ, անկախ նրանց միջև եղած տարբերություններից և նրանց առանձնահատուկ կարիքներից			<i>(Ուսուցիչների վերաբերմունքը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ունեցողների, ծնողների, և վարչական կազմի շրջանում)</i>
Ուսուցիչները կարողանում են հայտնաբերել կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ դասարանում, դպրոցում, ուսումնական նյութերում և նույնիսկ սեփական վարքագծում			<i>(Կարծրատիպեր ամրապնդող վարքագիծ կամ երևույթ հայտաբերելու ուսուցիչների ունակությունը պարզելու նպատակով անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ ուսուցիչների, սովորողների, այդ թվում՝ ԿԱՊԿ ունեցողների, ծնողների, ինչպես նաև վարչական կազմի շրջանում)</i>
Ուսումնական հաստատությունն իրականացնում է սոցիալական աջակցության ծրագրեր սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողների համար			<i>Ամանորին ընդառաջ տրվում են նվերներ, դասագրքերի գումարը մասամբ կամ ամբողջովին զեղչվում են, սեպտեմբերին տրվում են պայուսակներ և գրենական պիտույքներ: Երեխաներին հովանավորում է մարզպետարանը ամառային ճամբար հաճախելու համար:</i>
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված սովորողների նախաձեռնությունները			<i>Սովորողները ամեն կերպ աջակցում են ԿԱՊԿՈՒ երեխաներին թե՛ ֆիզիկապես, թե՛ հոգեպես, օգնում են դասերի ընթացքում, անգամ այցելում են տնային ուսուցում ունեցող ԿԱՊԿՈՒ երեխային, տանելով նվերներ:</i>

Աղյուսակ 29. Տվյալներ <<Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ներառական կրթության իրականացման և հավասարության ապահովման խնդիրների վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի
Հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը (ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների տոկոսը հաշվարկել ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)	-		
Հաստատության ռեսուրս-սենյակ այցելող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ծնողների (խնամակալների) թիվը	0	0	
Հաստատության այն սովորողների թիվը և տոկոսը, ովքեր ունեն ԿԱՊԿ (ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը հաշվարկել ըստ հաշմանդամության և կարիքների տիպերի՝ հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ).	0	0	
Հաստատությունից հեռացած (ուսումն անավարտ թողած) ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը և տոկոսը (ուսումն անավարտ թողած ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների տոկոսը հաշվարկել ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)	0	0	
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների բացակայությունների տարեկան միջին թիվը՝ ժամ/սովորող	-	-	
Արտադասարանական աշխատանքների խմբակներում ներառվող և աշխատանքներին մասնակցող ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը	-	-	
Ուսումնական և հաստատության	-	-	

աշակերտական խորհրդում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների թիվը			
ԿԱՊԿ ունեցող սովորողներին նկատմամբ հանդուրժողականության ձևավորմանն ուղղված սովորողներին ախաճեռնությունների թիվը տվյալ ուստարում	-	-	
Հաստատության վեբ կայքում և (կամ) աշակերտական թերթում ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների կամ հաշմանդամության թեմայով սովորողների կողմից պատրաստված նյութերի, հոդվածների, լուսանկարների, և այլ հրապարակումների թիվը	-	-	
Մեծերի հավասարության գործակիցը (հաշվարկ. հաստատությունում սովորող աղջիկների ընդհանուր թվի հարաբերությունը տղաների ընդհանուր թվին)	52/49	6/5	59/49
Աշակերտական խորհրդում մեծերի հավասարության գործակիցը (հաշվարկ. աշակերտական խորհրդում ընդգրկված աղջիկների թվի հարաբերությունը տղաների թվին)	0	5/7	4/4
Գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող ուղաների թվի հարաբերությունը գերազանց տարեկան առաջադիմություն ունեցող աղջիկների թվին	6/6	6/5	7/7
Տարեկան անբավարար գնահատական (գնահատականներ) ունեցող տղաների թվի հարաբերությունը տարեկան անբավարար գնահատական (գնահատականներ) ունեցող աղջիկների թվին	0	0	0
Տղաների տարեկան միջին բացակայությունների թվի հարաբերությունը աղջիկների տարեկան միջին բացակայությունների թվին (ժամերով)	0	16/11	1394/679
«Մաթեմատիկա», «Ֆիզիկա», «Քիմիա», «Կենսաբանություն» առարկաների ցողաների նաղջիկների տարեկան միջին առաջադիմությունը	0	7	7
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը և տոկոսը (ազգային փոքրամասնությունների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)	0	11 10%	11 10.2%
Աշակերտական խորհրդի անդամ ազգային փոքրամասնությունների երեխաների թիվը	0	1	1
Հաստատությունում սովորող ազգային փոքրամասնությունների երեխաների միջին տարեկան առաջադիմությունը	0	6	5
Անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (անվճար դասագրքեր ստացող սովորողների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)	9 8.9%	7 6.6%	8 7.4%
Անվճար անունդ ստացող սովորողների թիվը և տոկոսը (անվճար անունդ ստացող սովորողների տոկոսը հաշվարկել հաստատության սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ)	49 48.5%	42 38.2%	40 37%
Մոցիալապես անապահով ընտանիքների ցուցվորողների համար հաստատության իրականացրած սոցիալական աջակցության ծրագրերի թիվը տվյալ	0	0	0

ուստարում			
Հաստատության կողմից իրականացվող սոցիալական աջակցության ծրագրերի թիվը		-----	
Հաստատության կողմից իրականացված՝ ներառական կրթությանն առնչվող արտադասարանական միջոցառումների (գրույցներ, կինոնկարների դիտում, քննարկումներ, կլորսեղաններ, սեմինարներ, էքսկուրսիաներ և այլն) թիվը՝ ըստ դասարանների		-----	

Ներառական կրթության իրականացման և հավասարության ապահովման ուղղությամբ հաստատության հիմնական ցուցանիշների ամփոփում, վերլուծություններ և եզրահանգումներ:

Մաս 5.
Համայնքային մասնակցություն

Աղյուսակ 30. Տվյալներ << Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ի գործունեությանը սովորողների մասնակցության վերաբերյալ

«Ծնողները, ընտանիքները, մանկավարժները և համայնքները միասնաբար – այս այն լավագույն համագործակցությունն է, որը կարող է ապահովել բոլոր աշակերտների համար անհրաժեշտ աջակցության տրամադրումը՝ ուսման և կյանքի մեջ հաջողությունների հասնելու նպատակով:

Միջազգայնորեն տարանջատում են ծնողների, ընտանիքների, և համայնքների մասնակցության 6 ձև: Դրանք են՝

- ծնողական և ընտանեկան խնամքը, ուշադրությունը և հոգածությունը երեխայի հանդեպ.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մշտական հաղորդակցությունը ուսումնական հաստատության հետ.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի կամավորական բնույթի գործունեությունը՝ ուղղված ուսումնական հաստատությանն օժանդակելուն.
- աջակցությունը երեխային իր տնային աշխատանքների կատարման մեջ և սովորելու գործընթացում.
- ծնողների, ընտանիքի և համայնքի ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացման գործընթացում.
- Ուսումնական հաստատության համագործակցությունը տեղական իշխանությունների և համայնքների հետ:»⁴

Այսպիսով ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մասնակցությունը համարվում է ուսումնական հաստատության գործունեության բարելավման կարևոր գործոն: Մասնակցության առաջնային և կարևորագույն ձևն է ծնողների և ընտանիքի կողմից երեխայի հանդեպ ուշադրությունը, հոգածությունը և խնամքը, ներառյալ ուսումնական հաստատություն երեխայի կանոնավոր հաճախումն ապահովելը: Կարևոր է նաև ծնողների մշտական կապը ուսումնական հաստատության հետ, ծնողական ժողովներին կանոնավոր մասնակցությունը՝ երեխայի բացակայությունների, առաջադիմության, հաջողությունների և խնդիրների վերաբերյալ տեղեկացված լինելու և նրան աջակցելու համար:

Ծնողական և ընտանեկան մասնակցության տեսանկյունից շատ կարևոր է նաև երեխայի տնային հանձնարարությունների կատարումը՝ վերահսկելը և անհրաժեշտության դեպքում նրան աջակցելը՝ նպաստելով երեխայի մոտ սովորելու նկատմամբ սիրո և հակումների առաջացմանը: Ծնողներն իրավունք ունեն հետևել երեխայի ուսումնառությանը ուսումնական հաստատությունում, մասնակցել դասալսումներին, սակայն մեր երկրում նրանց մասնակցության այս ձևը տարածված չէ և ծնողների մասնակցության աստիճանը երեխայի ուսումնառության գործընթացին հաստատությունում հիմնականում ցածր է:

Մասնակցության ամենատարածված ձևը Հայաստանում ծնողների, ընտանիքի, և համայնքի կամավորական բնույթի գործունեությունն է՝ հաստատությանն օժանդակելու և երեխաների համար

⁴(NEA Education Policy and Practice Department, Center for Great Public Schools, 1201 16th St., NW, Washington, D.C. 20036)

միջոցառումներ կազմակերպելու նպատակով: Ընտանիքները, ծնողները և համայնքները հաստատությանն աջակցում են նաև կամավոր դրամական ներդրումներով, աշխատանքով, գույքով կամ նյութերով, ինչպես նաև միջոցառումների կազմակերպմամբ և դրանց մասնակցությամբ:

Մասնակցության առավել մեծ աստիճանի հասնելու համար կարևոր նշանակություն ունի ծնողների, ընտանիքների և համայնքների ներգրավվածությունը ուսումնական հաստատության կողմից որոշումների կայացմանը, ինչը Հայաստանում ապահովվում է հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի, ինստիտուտի միջոցով: Խորհրդի կազմում ներառվում են հաստատության սովորողների ծնողները, մանկավարժները, տարածքային կառավարման մարմնի, նախարարության և տեղական ինքնակառավարման մարմնի ներկայացուցիչները: Ուսումնական հաստատության կառավարմանը մասնակցում են ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհրդի անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Մասնակցության բարձրացման կարևոր գործոններից է հաստատության կողմից իրականացված քայլերը, որոնք ուղղված են հաստատության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների հետ, ինչպես նաև տարբեր համայնքային կառույցների հետ համագործակցության ամրապնդմանը: Ոչ միայն համայնքը պետք է ակտիվորեն մասնակցի հաստատության գործունեությանը, այլ նաև պետք է գործի հետադարձ կապը: Հաստատությունը գործուն մասնակցություն պետք է ունենա համայնքի հիմնախնդիրների լուծմանը՝ այդ գործընթացում ներգրավելով նաև սովորողներին: Այն պետք է հանդիսանա տվյալ համայնքի կրթամշակութային կենտրոնը, լինի համայնքահեն: Հաստատության գործունեության ներքին գնահատման գործընթացը պետք է բացահայտի, թե որքանով է արդյունավետ սովորող-ծնող-հաստատություն-համայնքի համագործակցությունը, որքանով է այն նպաստում կրթության որակի բարձրացմանը:

Ծնողների, ընտանիքի և համայնքի մասնակցությունը նկարագրող ցուցանիշներին ու չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու ձևերը ներառում են ինչպես փաստաթղթային ուսումնասիրություն, փաստագրում և դիտարկում, այնպես էլ հարցում: Ստորև բերվում են սովորողների և նրանց ծնողների մասնակցության վերաբերյալ ցուցանիշները:

Ուսումնական հաստատությունում սովորողների և տնօրինության համագործակցությունը, սովորողների մասնակցությունը հաստատության գործունեությանը.

1. տնօրինությունը խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում դրանց իրագործմանը.
2. սովորողների մասնակցությունն իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի վերաբերյալ տնօրինության կողմից որոշումների ընդունմանը, նման դեպքերի թիվը և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
3. սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և դրանց թիվը, նախաձեռնություններին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
4. սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումները և դրանց թիվը, միջոցառումներին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
5. սովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը, մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը

6. իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոր-սեղանները, քննարկումները, դրանց թիվը, և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.

7. սովորող-սովորող և սովորող-ուսուցիչ հարաբերությունները ուսումնական հաստատությունում:

Ուսումնական հաստատությունում գործում է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան աշակերտական խորհուրդ, որի ներկայացրած առաջարկություններն ամբողջությամբ արտացոլում են սովորողների կարիքները: Ուսումնական հաստատության աշակերտական խորհուրդն իր գործունեությունը կառուցում է փոխադարձ հարգանքի, սովորողների, ծնողների և տնօրինության փոխադարձ վստահության ու ու աջակցության մթնոլորտում, իրականացնում է հանրօգուտ աշխատանք.

8. աշակերտական խորհրդի նախաձեռնած քայլերն՝ ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.

9. աշակերտական խորհրդի ձեռնարկած միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով.

10. աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնած միջոցառումները՝ ներառյալ շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները, դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողների տոկոսը.

11. աշակերտական խորհրդի գործունեության համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին:

Ուսումնական հաստատության ծնողական խորհուրդը սերտ համագործակցում է տնօրինության և աշակերտական խորհրդի հետ, նպաստում սովորողների ուսումնադաստիարակչական աշխատանքներին.

12. սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները, դրանց թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.

13. ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները (հանդեսներ, հավաքներ, երեկույթներ, էքսկուրսիաներ, ճանաչողական այցեր և այլն) դրանց թիվը, մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը.

Ցուցանիշ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի
Դեպքերի թիվը, երբ սովորողները մասնակցությունն են ունեցել իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ տնօրինության կողմից որոշումների կայացմանը	2	0	
Սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունների թիվը	3	0	
Սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումների թիվը	3	0	
Իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովների, սեմինարների, կլոր-սեղանների, քննարկումների թիվը			
Նկարագրել, թե ինչպես է տնօրինությունը խթանում է սովորողների նախաձեռնությունները, օժանդակում դրանց իրագործմանը			
<u>2ովրի միջնակարգ դպրոցի տնօրինությունը անմիջական մասնակցություն է ունեցել բոլոր աշխատանքներին</u>			
Սովորողների մասնակցությունը իրենց վերաբերող խնդրահարույց հարցերի շուրջ տնօրինության կողմից ընդունված որոշումներին և դրանց կայացմանը մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում քննարկված խնդրահարույց հարցերը և ընդունված որոշումները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	
1. Հանդուրժողականություն և ներառում ԿԱՊԿՈՒ սովորողներին նկատմամբ		0	
2. Ավագ դասարաններում սովորողներին հարկի բացակայություններ	2021-2022թ.	0	
3. Սովորողներին կարգապահական տույժի ենթարկելու մասին	2021-2022թ.	0	
Սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները և նախաձեռնություններին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից առաջարկված նոր նախաձեռնությունները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	
1. Դպրոցամերձ տարածքի կանաչապատում և ծառատունկ	2018-2019թ.	20%	
2. Դպրոցի բակի մաքրման աշխատանքներ	2019-2020թ.	45%	
3. Համայնքային աղբահանության խնդրի լուծում	2020-2021թ.	50%	
Սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումները և միջոցառումներին մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից կազմակերպված միջոցառումները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ	
1. <<Առաջին զանգ>> <<Ողջույն դպրոց>>:	01.09.2020թ. 01.09.2021թ. 01.09.2022թ.	100%	
2. 44 օրյա պատերազմում զոհերի հիշատակին նվիրված հուշատախտակի հանդիսավոր բացում;	21.09.2021թ.	100%	
3. Անկախության տոն	21.09.2019թ. 21.09.2020թ.	80%	
4. Անկախության տոն Կավճան կարչություն:	23.09.2021թ. 22.09.2022թ.	80%	
5. Ուսուցիչների տոնին նվիրված միջոցառում	05.10.2020թ.	70%	
6. <<Ա. Բարաջանյան -100>>	18.11.2021թ.	60%	
7. Ա տառի շնորհանդեսներ	Նոյեմբեր 2020	10%	

	19.11.2021թ.	
8.<<Ա.Սպենդիարյան-150>>	30.11.2021թ.	60%
9.Դիմակահանդես	02.12.2021թ.	80%
10. Ամանորյա միջոցառում	26.12.2020թ. 23.12.2021թ.	50%
11.Հայոց բանակի տոնին նվիրված միջոցառում	28.01.2020թ. 27.01.2021թ.	50%
12.<<Հ.Թումանյան-153>> Բեմականացում<<Չարիվերջը>>	19.02.2021թ.	80%
13. Մայրենիի տոն	22.02.2020թ. 21.02.2021թ.	32%
14.<<Մայրենիի օր>>: Բեմականացում<<Կիկոսի մահը>>	22.02.2021թ.	50%
15.Մարտիության միջոցառում	08.03.2020թ. 10.03.2021թ.	30%
16.<<Դոները բացեք գարուն է գալիս>>	09.03.2022թ.	60%
17.<<Զատիկի տոն>>:	18.04.2022թ.	60%
18. Հայոց Մեծ եղեռնի հիշատակին նվիրված միջոցառում	24.04.2020թ.	15%
19.<<Մաչանենց տուն>>,<<Մայր Աթոռ հուշահամալիր-թանգարան>>	26.04.2022թ.	60%
20. Եռատոնին նվիրված միջոցառում	09.05.2019թ.	30%
21.Քայլարշավ<<Գեղարդավանք>>	14.05.2022թ.	50%
12. Հրաժեշտ Այբբենարանին	26.05.2021թ. 02.06.2022թ.	25%
12.Վերջին գանգ	25.05.2019թ.	35%
13. Վերջին Դաս	04.06.2021թ. 03.06.2022թ.	35% 50%
14.2022-2023 ուստարվա միջոցառումները հավելված 1-ում		
Մովորողների մասնակցությունը հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը		
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության ներքին կարգապահական կանոնների մշակմանը սովորողների մասնակցության դեպքերը	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ
1.9-12-րդ դասարանների երեխաները կազմել են կարգապահության հերթապահության գրաֆիկ և առաջարկել են իրենց մասնակցությունը հետևյալ գործընթացում	9.02.2020թ.	24%
2.Կազմակերպել են շաբաթօրյա կիպլանավորում և ըստդասարանների բաշխել են աշխատանքը ու իրականացրել:	10.03.2020թ.	80%

Իրենց հուզող հարցերի վերաբերյալ սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոբ-սեղանները, քննարկումները և մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը		
Թվարկել վերջին 3 տարում սովորողների կողմից կազմակերպված համաժողովները, սեմինարները, կլոբ-սեղանները, քննարկումները, նշել դրանց թեմաները	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների տոկոսը՝ սովորողների ընդհանուր թվի նկատմամբ
1. Հակաձխախտտային ակցիա՝ Կլոբսեղան	07.09.20թ.	50%
2. Ինչ է թրաֆիկինգը	19.03.21թ.	60%
3. ԳՄՈ ներդրական և բացասական ազդեցությունները	12.11.2020թ.	20%
4. Սեմինարներ և քննարկումներ աշակերտական խորհրդի հետ	Ուստարվա ընթացքում	3,5 %
Նկարագրել սովորող - սովորող և սովորող - ուսուցիչ հարաբերություններն ուսումնական հաստատությունում Դպրոցում սովորող-սովորող հարաբերությունները ընկերական են, աշակերտները պատրաստ են միմյանց սատարելու, հազվադեպ տեղի ունեցող միջադեպերը հեշտորեն հարթվում են ի շնորհիվ սովորող-ուսուցիչ փոխադարձ հարգանքի:		

14. ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները, դրանց թիվը.
15. ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը և դրանց ընթացքում քննարկված հարցերի շրջանակները.
16. ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցությունը, ձևերը և աջակցություն ստացող սովորողների տոկոսը.
17. ծնողական և աշակերտական խորհրդների համագործակցությունը և դրա ձևերը.
18. ուսումնական հաստատության առօրյաից և տեղի ունեցող իրադարձություններից ծնողների տեղեկացվածության աստիճանը.
19. ծնողների ներգրավվածությունը սովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում, ներգրավվածության ձևերը և նման աշխատանքներում ընդգրկված ծնողներին տոկոսը.
20. այն ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են <http://ktak.am>, <http://www.armedu.am>, <http://forum.armedu.am/>, <http://lib.armedu.am>, և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատության կայքից:

Ուսումնական հաստատությունն ու համայնքը համագործակցում են, և հաստատությունը վարում է ակտիվ հասարակական կյանք.

21. ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրման և այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, այդ գործում կատարված ներդրումները.
22. համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածությունը և նրանց մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցության ձևերը, մասնակցություն ունեցած սովորողների տոկոսը.
23. Ուսումնական հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված և անցկացված միջոցառումները և դրանց թիվը, մասնակից սովորողների տոկոսը և համայնքի ներկայացուցիչների թիվը.
24. ուսումնական հաստատության կողմից հասարակական կազմակերպությունների հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերը, դրանց թիվը և մասնակից սովորողների թիվը՝ ըստ ծրագրերի:

Մաս 5-ում բերված ցուցանիշներ 1-ից 7 ցուցանիշների համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների ու տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում-փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 30-ը:

Ամփոփել սովորողների մասնակցության վերաբերյալ հաստատության հիմնական ցուցանիշները, վերլուծել դրանք և կատարել եզրահանգումներ ու դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Թե՛ աշակերտները, թե՛ աշխոհիչի անդամները 2022-2023թթ. իրենց ակտիվ մասնակցություններն են ցուցաբերել համադպրոցական բոլոր միջոցառումներին, նույնիսկ ներկայացնելով իրենց կողմից մշակված տարբեր նախաձեռնությունների ծրագրեր: Ինչը խոսում է դպրոցի աշխոհիչի ակտիվ և ստեղծագործող աշխատանքի մասին:

Մաս 5-ում բերված չափանիշներ 8-ից 11-ի համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում-փաստագրում, այնուհետ լրացնել ստորև Աղյուսակ 31-ը:

Աղյուսակ 31. Տվյալներ << Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ի աշակերտական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	
Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնված քայլերն ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.	
Նկարագրել վերջին 3 տարում աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնված քայլերն ուղղված ուսման մեջ կամ այլ հարցերում խնդիրներ ունեցող սովորողներին աջակցելուն.	Ամսաթիվ
1.Օգնել են սոցիալապես անապահով ընտանիքի երեխաներին (գրենական պիտույքներ)	2021-2022թ. ուստարվարնթացքում
2.Օգնել են երկտարեցի և անբավարար գնահատական ունեցող աշակերտներին	2021-2022թ. ուստարվարնթացքում
3. Մեպտեմբերի առաջին օրերին աշխոհիչի անդամները աջակցում են ուսուցիչներին աշակերտների տեղաշարժման, դասարանները գտնելու, ծնողներին գտնելու և այլ նման հարցեր	2021-2022թ. ուստարվարնթացքում
Աշակերտական խորհրդի ձեռնարկված միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով	
Նկարագրել վերջին 3 տարում աշակերտական խորհրդի կողմից ձեռնարկված միջոցները՝ սովորողների միջև ծագած վեճերին և խնդիրներին լուծում տալու նպատակով	Ամսաթիվ
Սովորողների միջև ծագած վեճերի, խնդիրների ժամանակ աշակերտական խորհրդի նախագահի գլխավորությամբ կիրառվել են քաղաքակիրթ միջոցներ	ուստարվարնթացքում
1.Քննարկվել են պատճառները	2019-2020 ուստարվարնթացքում
2.Հաշտեցվել են կողմերը	2019-2020 ուստարվարնթացքում
3.Քննարկվել և հաշտեցվել են	2019-2020 ուստարվարնթացքում
4. իրականացվել մշտական վերահսկողություն	2020-2021 ուստարվարնթացքում 2021-2022 ուստարվարնթացքում 2022-2023 ուստարվարնթացքում
Աշակերտական խորհրդի կողմից նախաձեռնված միջոցառումները.՝ ներառյալ շաբաթօրյակները, հաստատության և դպրոցամերձ տարածքի մաքրման աշխատանքները, դրանց հաճախականությունը և մասնակից սովորողների տոկոսը	
Նկարագրել վերջին 3 տարում աշակերտական խորհրդի կողմից	Ամսաթիվ

նախաձեռնած վերոնշյալ միջոցառումները	
1.Դպրոցամերձտարածքից շինարարական աղբի տարահանում	Մեպտեմբեր-հոկտեմբեր 40%
2.Ուստարվարն թացքում կազմակերպվել է շաբաթօրյակ «Դպրոցն իմ տունն է» և «Մաքուր պահեք մեր տունը»	Ուստարվարն թացքում ապրիլ-մայիս 80 %
Նկարագրել աշակերտական խորհրդի գործունեության սկզբունքները և ձևերը՝ համապատասխանությունը ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին	
Մեր դպրոցում աշակերտական խորհուրդը ստեղծվել է ժողովրդավարության և ինքնավարության սկզբունքներին համապատասխան. Հաստատության գործընթացի կազմակերպմանը նպաստելու, իրենց վերաբերվող հարցերի մասին սովորողների կարծիքի ազատ արտահայտումն ապահովելու և սովորողների իրավունքների ու պարտականությունների վերաբերյալ հաստատության կանոնադրության դրույթների պահպանման ուղղությամբ:	

Ամփոփել հաստատության աշակերտական խորհրդի գործունեության ցուցանիշները և չափանիշները, վերլուծել դրանք և կատարել եզրահանգումներ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Դպրոցում գործող ժողովրդավարական և ինքնավարության սկզբունքներով գործող աշակերտական խորհուրդը ամբողջովին արտացոլում է սովորողների կարիքները , զբաղվում է հանրագուտ աշխատանքով: Այն գործում է բավականին ակտիվ և համապատասխանում է կանոնադրական պահանջներին:

Մաս 5-ում բերված 12-ից 20 ցուցանիշների համար անհրաժեշտ է կատարել տվյալների և տեղեկատվության հավաքագրում, փաստաթղթային ուսումնասիրություն կամ դիտարկում/փաստագրում, այնուհետև լրացնել ստորև Աղյուսակ 32-ը:

Աղյուսակ 32 Տվյալներ «Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց» ՊՈԱԿ-ի ծնողական խորհրդի գործունեության վերաբերյալ

Ցուցանիշ	2020-2021 ուստարի	2021-2022 ուստարի	2022-2023 ուստարի
Սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունների թիվը և ընդունված առաջարկների տոկոսը ներկայացվածի նկատմամբ.	0		
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումների՝ հանդեսների, հավաքների, երեկոյթների, էքսկուրսիաների, ճանաչողական այցերի, ժողովներին այլնի թիվը	2		
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու և նմանատիպ առաջարկների թիվը			
Ծնողական խորհրդի հանդիպումների հաճախականությունը՝ դրանց թիվը 1 ուստարվա ընթացքում	Կիսամյակը 2անգամ	Կիսամյակը 2անգամ	
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից աջակցություն ստացող	---		

սովորողների տոկոսը տվյալ ուստարում			
Մովորողների արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքներում ներառված ծնողների տոկոսը.		50%	50%
Ծնողների տոկոսը, որոնք օգտվում են http://ktak.am , http://www.armedu.am , http://forum.armedu.am/ , http://lib.armedu.am , և այլ կրթական կայքերից, ինչպես նաև հաստատության	70%	80%	82%
Մովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները			
Նկարագրել վերջին 3 տարում սովորողների ուսումնադաստիարակչական գործընթացի վերաբերյալ ծնողական խորհրդի կողմից տնօրինությանը ներկայացրած առաջարկությունները	Ամսաթիվ	Առաջարկների քննարկմանը մասնակից ծնողների թիվը	
1. Կազմակերպել ծառատունկ	2019-2020 ուստարվարնթացքում	72	
2. Շաբաթօրյակների կազմակերպում	2020-2021 ուստարվարնթացքում	72	
Ծնողական խորհրդի կողմից տվյալ ուստարում կազմակերպված միջոցառումները՝ (հանդեսներ, հավաքներ, երեկոյթներ, էքսկուրսիաներ, ճանաչողական այցեր և այլն, մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը,			
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից կազմակերպված միջոցառումները	Ամսաթիվ	Մասնակից ծնողների թիվը և սովորողների տոկոսը	
1. Ցերեկոյթ՝ նվիրված Ուսուցչի տոնին	2019թ.	20 60%	
2. Հայոց մեծ եղեռնի հիշատակին նվիրված ճերեկոյթ	2019թ.	70 90%	
3. Մայիսի 9-ին նվիրված միջոցառում	2019թ.	50 80%	
4. Մայրությանն զեղեցկության օրվան նվիրված միջոցառում	2019թ.	40 70%	
5. Մայրենիի տոնին նվիրված միջոցառում	2019թ.	40 70%	
6. Հայոց բանակի տոնին նվիրված ճերեկոյթ	2019թ.	30 50%	
Ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները			
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից ուսուցիչներին խրախուսելու, նրանց նկատմամբ կարգապահական կամ այլ տույժեր կիրառելու վերաբերյալ և նմանատիպ առաջարկությունները	Ամսաթիվ	Առաջարկությունների քննարկմանը մասնակից ծնողների թիվը և ուսուցիչներին թիվը, ովքեր ծնողական խորհրդի կողմից առաջարկվել են խրախուսման կամ կարգապահական տույժի	
1. Խրախուսվել է 5 ուսուցիչ	2021թ.	66 ծնող 38 ուսուցիչ	
3.			

Ծնողական խորհրդի հանդիպումների ընթացքում քննարկված հարցերը		
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի հանդիպումների ընթացքում քննարկված հարցերը	Ամսաթիվ	
1.Միջոցառումների կազմակերպում	2019թ.	
2.Դասագրքերի վարձավճարների հարց.	2019թ.	
4. Տաք սնունդ	2019թ.	
5. Կանխել դրամահավաքները	2019թ.	
6. Տաքսնունդ	2020թ.	
7. Կանխել դրամահավաքները	2020թ.	
8. Ազատագուստ, հեռախոսներ, անհարկիբացակայություններ և ուշացումներ	2020թ.	
Ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցությունը, դրանց ձևերը		
Նկարագրել վերջին 3 տարում ծնողական խորհրդի կողմից հաստատության ծնողագուրկ և սոցիալապես անապահով ընտանիքներից սովորողներին տրամադարվող աջակցության դեպքերը և դրանց ձևը		
1. Օգնելսոց. Անապահով երեխաներին		
2. Գրքերի վարձավճարների հարցում		
3. Էքսկուրսիաների անվճար ներգրավելումեջ		
Նկարագրել արտադպրոցական և արտադասարանական աշխատանքները, որոնց մեջ վերջին 3 տարում ծնողները ներգրավված են եղել	Ծնողների մասնակցության ձևերը և մասնակից ծնողների թիվը	
1.Այցելություն նմատենադարան	40	
2.Հովհ. Թումանյանի թանգարան	21	
3.Էրեբունի թանգարան	23	
4.Այց Օիժեռնակաբերդ	45	
5.Գաֆեսյան արվեստի կենտրոն	45	
6.Բնության թանգարան	27	
Կայքը	Ամսաթիվ	
1. http://www.emis.am	2020թ.	80%

Զովքի Գ.Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոցի 2022-2023 ուստարվա արտադպրոցական և արտադասարանական միջոցառումներիցանկը

(թատրոն ,պատկերասրահ ,թանգարան, համերգասրահ , պատմամշակութային հուշահամալիրներ ,Էքսկուրսիա, գրադարան , տպարան, ազգային մշակութային օջախներ և այլն)

	Թեմա	Ամսաթիվ	Դասա րան
1.	<<Գիտելիքի օր>> <<Ողջույնդպրոց>>:	01.09.2022	1-12-րդ
2.	Անկախության օր: Կավճանկարչություն:	22.09.2022	1-4-րդ
3.	Ուխտագնացություն, «Ճգնավոր քարայր-մատուռ» - ՀԵՊ	30.09.2022	8-րդ
4.	Ուսումնավարժական միջոցառում: ՆԶՊ	13.10.2022	9-11-րդ
5.	Ճանաչողական էքսկուրսիա <<ՊԼԱՆԵՏԱՐԻՈՒՄ>>: Այցելություն <<Ա.Սպենդիարյանի տուն-թանգարան>>	18.10.2022	6-րդ և 8-րդ
6.	<<Ա>> տառի շնորհանդես	16.10.2022	1-ին
7.	<<ԱՇՆԱՆ ԲԵՐՔԱՆԱՎԱՔ>> ցուցահանդես	21.10.2022	1-4-րդ
8.	Այցելություն <<ՀՅԹԻ>>	11.11.2022	9-11-րդ
9'	<<Աշնան մրգահանդես>>	18.11.2022	2-3-րդ
10.	<<ԱՇՆԱՆԱՅԻՆ ՑՈՒՑԱՆՆԵՐԻ ՄՈՒՄ: ԱՊԼԻԿԱՑԻԱ>>	27.11.2022	2-րդ
11.	Այցելություն կինոթատրոն	05.12.2022	4-րդ
12.	Այցելություն Ազգային պատկերասրահ	20.12.2022	9-րդ
13.	<<Ամանոր-2023>>	22.12.2022	1-4-րդ
14.	<<ԱՄԱՆՈՐՅԱ ՀԱՆԴԵՍ-2023>>	23.12.2022	5-11-րդ
15.	Ուսումնավարժական դաս <<Զենքի քանդում- հավաքում: Արգելագոտու հաղթահարում>> ՆԶՊ	27.01.2023	8-12-րդ
16.	<<Հայկական բանակ-31>>	30.01.2023	3-8-րդ
17.	Այցելություն տիկնիկային թատրոն	07.02.2023	1-ին
18.	<<Գ.Շահինյանի 50ամյակին նվիրված հուշ-ցերեկույթ>>	09.02.2023	5-8-րդ
19.	<<Տեառնը նդառաջ-2023>>	13.02.2023	1-8-րդ
20.	<<Գրքի տուն>>	20.02.2023	1-12-րդ
21.	Ընթերցանությունը տարրական դպրոցում: Ներկայացումներ <<Չարի վերջը>>, <<Ծիտը>>, <<Տերնու ծառան>>	23.02.2023	1-3-րդ
22.	<<Ասմունքի մրցույթ>>	01.03.2023	5-9-րդ
23.	<<Քվեարկությունը՝ որպես հրավումք>> ՀԱՍԱՐԱՍԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	03.03.2023	8-րդ
24.	Զրույց ՀՀ ՊՆ ներկայացուցիչների հետ <<Պաշտպան հայրենյաց>> թեմայով	07.03.2023	7-րդ
25.	<<Արև>> ԼՄՆՍԱԳԸ <<Զեռնարկատիրական կրթություն>>	12.03.2023	10-11-րդ
26.	<<Սպորտլանդիա-2023>>	24.03.2023	6-8-րդ

27.	<<Գարուն>>	05. 04.2023	7-րդ
28.	<<Մորսարտիհետաշխարհնեմչափել>>	07. 04.2023	3-րդ
29.	<<ՍուրբԶատիկ>>	11. 04.2023	1-12-րդ
30.	<<ՀԱՅՈՑ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆ>>	26. 04.2023	5-9-րդ
31.	<<Քաղաքացուօր>>	29. 04.2023	
32.	<<Շիրագյանօրեր>>	04.05.2023	5-9-րդ
33.	Ուսումնավարժական միջոցառում: <<Հակահրդեհային անվտանգություն>> ՆԶՊ	06.05.2023	9-րդ
34.	<<THE ENGLISH ALPHABET>>	22.05.2023	3-րդ
35.	<<Հրաժեշտ իդոլանջներ>>	22.05.2023	3-րդ
36.	<<Հրաժեշտ Այբբենարանին>>	23.05.2023	1-ին
37.	<<ПРАЗДНИК БУКВАРЯ>>	24.05.2023	2-րդ
38.	<<Վերջին դաս>>	26.05.2023	12-րդ

<<Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի ծնողական խորհրդի գործունեության ցուցանիշների և չափանիշների ամփոփում, եզրահանգումներ ու առաջարկություններ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Ծնողական խորհուրդը սերտ համագործակցության մեջ է և՛ սովորողների և՛ ուսուցիչների հետ և փորձում է հնարավորինս ավելի շատ մասնակցություն և ներդրում ունենալ այն գործընթացներին, որոնք կնպաստեն աշակերտների գիտելիքների որակի բարձրացմանը:

Աղյուսակ 33. Տվյալներ << Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ին համայնքի համագործակցության վերաբերյալ

Ցուցանիշ			
Ուսումնական հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրման աշխատանքներին համայնքի մասնակցությունը, մասնակցության ձևը և այդ գործունակատարված ներդրումները.			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության շենքային պայմանների բարելավման, տարածքի բարեկարգման, ուսումնականության բազայի համալրմանն այլ աշխատանքներին համայնքի մասնակցության դեպքերը, մասնակցության ձևերը	Ամսաթիվ	Ներդրման չափը	Մեկնաբանություն
1. դպրոցի 1-ին դասարանի բոլոր աշակերտներին տրվել են պայուսակներ և գրենական պիտույքներ	01.09.2019թ. 14.09.2020թ. 01,09,2021թ.		Համայնքապետարան
2. Դպրոցի տանիքի մասնակի վերանորոգում Կոյուղու վերանորոգում	2018-2019 ուստարում	990000 200000	Համայնքապետարան
Նկարագրել համայնքային հիմնախնդիրների վերաբերյալ սովորողների տեղեկացվածության աստիճանը			
Աշակերտները հիմնականում տեղյակ են համայնքի հիմնախնդիրներին՝ աշակերտ-համայնք սերտ համագործակցության շնորհիվ և փորձում են որոշակի ներդրում ունենալ այդ հիմնախնդիրների լուծման հարցում:			
Ուսումնական հաստատության մասնակցությունը համայնքի աշխատանքներին, մասնակցության ձևերը			
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության համայնքի աշխատանքներին մասնակցության	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների և աշխատողների տոկոսը	

դեպքերը և դրանց ձևերը		
1.Համայնքի հուշարձանների տարածքի մաքրման աշխատանքներ, ակտիվ մասնակցություն շաբաթօրյակներին	2020թ.	50%
2.Համայնքի հուշարձանների տարածքի մաքրման աշխատանքներ, ակտիվ մասնակցություն շաբաթօրյակներին	2021թ.	50%
Ուսումնական հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված միջոցառումները.		
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատության կողմից համայնքի բնակիչների համար կազմակերպված միջոցառումները, նշել դրանց թիվը	Ամսաթիվ	Մասնակից սովորողների ու աշխատողների տոկոսը և համայնքի բնակիչների թիվը
1.Հաղթանակի օրվան նվիրված միջոցառումներ(մայիսի 9, սեպտեմբերի 21)	2019թ.	40%,100%, 200 մարդ
2.Քառասուչորսօրյա պատերազմի նվիրված ցերեկույթ	2021թ.	25%,80%,400 մարդ
Այբենարանի հանդես	2020թ	20%, 80%, 150 մարդ 25%, 80%, 150 մարդ
Համայնքի բնակիչները օգտվում են հաստատության մարզադահլիճից, ինտերնետից, գրադարանից և այլ հնարավորություններից		
Նկարագրել, թե հաստատության ինչպիսի ծառայություններից են օգտվում համայնքի բնակիչները	Հաճախակի անությունը՝ ամսական կամ տարեկան կտրվածքով	Օգտվող բնակիչների թիվը
1.Սպորտային խաղեր	10	30
2.		
Ուսումնական հաստատության կողմից հասարակական կազմակերպությունների (ՀԿ) հետ համատեղ իրականացված կրթական ծրագրերը, դրանց թիվը և մասնակից սովորողների թիվը՝ ըստ ծրագրերի		
Նկարագրել վերջին 3 տարում հաստատությանը և ՀԿ-ների համատեղ իրականացված կրթական բոլոր ծրագրերը	Ծրագրի տևողությունը	ՀԿ –ի անվանումը
1		

<<Զուլքի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց>> ՊՈԱԿ-ի համայնքի համագործակցության ցուցանիշներ համփոփում, վերլուծություններ և եզրահանգումներ դրանց բարելավման վերաբերյալ:

Թե՛ դպրոցը, թե՛ համայնքը սերտորեն համագործակցում են միմյանց հետ լուծելով իրենց առջև դրված բոլոր խնդիրները:

Մաս 5-ի 7-րդ, 11-րդ, 17-րդ, 18-րդ և 22-րդ չափանիշներին հաստատության համապատասխանությունը գնահատելու համար և վերը բերված աղյուսակներում դրանց արդյունքները նկարագրելու համար անհրաժեշտ է իրականացնել հարցումներ շահառու խմբերի շրջանում:

Մաս 6. Հաստատության հիմնախնդիրները, դրանց հաղթահարման ուղիները

Այս մասում հաստատությունը պետք է ամփոփի նախորդ (1-ից 5-րդ) մասերում կատարված մանրամասն ինքնավերլուծությունը՝ ընդհանրացնելով իր ուժեղ և թույլ կողմերը (հիմնախնդիրները) և նշելով հաստատության հնարավորություններն (հեռանկարները) ու հնարավոր վտանգները (ոչսկզբային): Այլ կերպ ասած հաստատությունը պետք է կատարի ՈԻԹՉՎ վերլուծություն՝ ուժեղ կողմեր, թույլ կողմեր, հնարավորություններ և վտանգներ (SWOT Analysis-Strengths, Weaknesses, Opportunities, and Threads):

ՈԻԹՉՎ վերլուծությունը գործիք է, որը հնարավորություն է ընձեռում ղեկավարությանը, ուսուցիչներին և մյուս աշխատակիցներին միասնաբար վերլուծել և հասկանալ հաստատության գործունեության ուժեղ ու թույլ կողմերը, արդյունավետ կամ ոչ արդյունավետ գործառնությունները, ինչպես նաև հեռանկարները՝ ռազմավարական զարգացման ծրագրի մշակման նպատակով: Այն նաև անհրաժեշտ գործիք է առկա հիմնախնդիրների ու մարտահրավերների և դրանց լուծման ուղիների համակարգված ձևակերպման համար: Ըստ էության ՈԻԹՉՎ վերլուծությունը հաստատության կողմից կարող է կիրառվել ցանկացած պլանավորման, այդ թվում՝ ֆինանսական կամ ապագայի համար որոշումների կայացման գործընթացներում:

Սահմանումներ՝

- ուժեղ կողմեր՝ գործոններ, որոնք ունեն կամ կարող են ունենալ ունեն դրական ազդեցություն հաստատության նպատակների իրագործման վրա և նպաստել դրանց իրականացմանը.
- թույլ կողմեր՝ գործոններ, որոնք ունեն կամ կարող են ունենալ բացասական ազդեցություն հաստատության նպատակների իրագործման վրա և խոչընդոտել դրանց իրականացումը.
- հնարավորություններ՝ այնպիսի արտաքին գործոններ, որոնք կարող են դրական ազդեցություն ունենալ հաստատության նպատակների իրագործման վրա, սակայն նախկինում հաշվի չեն առնվել.
- վտանգներ՝ արտաքին գործոններ, որոնք կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ հաստատության նպատակների իրագործման վրա կամ դարձնել դրանք անհասանելի:

Ցանկացած պլանավորման գործընթացից կամ վերլուծության անցկացումից առաջ հաստատությունը պետք է հստակ սահմանի իր տեսլականը և նպատակները՝ ի նչ նվաճումներ ու ձեռքբերումներ պետք է ունենա հաստատությունը և ի նչ հիմնախնդիրներ այն պետք է լուծի: Հաստատությունը պետք է համոզված լինի, որ նախանշված նպատակները ընդհանուր են բոլոր շահառուների համար՝ հաստատության վարչական կազմի, ուսուցիչների, սովորողների, ծնողների և այլն:

ՈԻԹՉՎ վերլուծությունն իրականացվում է մի քանի փուլով՝

1. նպատակների համատեղ սահմանում.
2. ամբողջական տվյալների ու տեղեկատվության հավաք և գրառում.
3. տեղեկատվության համապարփակ վերլուծություն և համակարգում՝ ըստ ՈԻԹՉՎ վեկը նշված 4 ուղղությունների (ուժեղ կողմեր, թույլ կողմեր, հնարավորություններ և վտանգներ)
4. առաջնահերթությունների որոշում՝ շարժվելով ամենակարևոր նպատակներից և առաջնային խնդիրներից դեպի ավելի քիչ կարևորները և խուսափելով ոչ իրատեսական, խիստ հավակնոտ նպատակադրումներից ու դրանց անորոշ ձևակերպումներից:

«Կարևոր է չանտեսել թույլ կողմերն, առկա հիմնախնդիրները և չթերագնահատել վտանգները, քանի որ դրանք վաղ թե ուշ կհիշեցնեն իրենց մասին, ընդ որում այն ժամանակ, երբ կպատճառեն առավելագույն վնասը: Այս վերլուծության նպատակն է ոչ թե անմիջապես վտանգների հաղթահարման ուղղությամբ անհնարին քայլեր ձեռնարկել, այլ մշտապես ունենալ դրանք տեսադաշտում և հնարավորության սահմաններում փորձել խուսափել դրանցից: Որոշակի առումով վտանգների գնահատումը և հաղթահարումը կապված է ոչսկզբային գործոնի հետ»: (2010, Մայք Մորիսոն).

Այսպիսով, նախորդ 1-ից 5-րդ մասերում սահմանված ցուցանիշներին չափանիշներին հաստատության համապատասխանությանմանրամասն ինքնավերլուծության հիման վրա անհրաժեշտ է սահմանել՝

- հաստատության առաքելությունը՝ նպատակը, որն անփոփոխ է տվյալ ժամանակահատվածի համար (միջնաժամկետ կամ երկարաժամկետ)։
- հաստատության առաջնահերթ նպատակները տվյալ ժամանակահատվածի համար (միջնաժամկետ կամ երկարաժամկետ)
- որոշել նպատակներից բխող խնդիրները և միջոցառումները։

Այնուհետ առաջարկվում է լրացնել ՌԻԹՀՎ վերլուծության ստորև բերված Աղյուսակ 34-ը

Մաս 6.

<< Զույգի Գ. Շահինյանի անվան միջնակարգ դպրոց >> ՊՈԱԿ-ի հիմնախնդիրները, դրանց հաղթահարման ուղիները

Աղյուսակ 34. ՌԻԹՀՎ վերլուծության

Ուժեղ կողմեր	Թույլ կողմեր
1. Աշխատակազմի գործունեության ուժեղ կողմեր՝ տարանջատել վարչական, ուսումնաօժանդակ և ուսուցչական կազմը • Վարչական կազմի կողմից ժողովրդավարական կառավարում։ • Վարչական կազմի միջև աշխատանքի բաժանում • Բանհմաց, վարչական աշխատողներ։ • Աշխատանքի բարեխիղճ կատարում։ • Ուսուցչական կազմ՝ բարձրագույն մասնագիտական կրթությամբ ուսուցիչներով։ • Ուսուցչական կազմի համատեղ, նպատակասլաց աշխատանք սովորողների արժեհամակարգի, պետական չափորոշիչներին համապատասխան գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձեռք բերման գործում։ 2. Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության ուժեղ կողմեր • Ակտիվ մասնակցություն հասարակական աշխատանքներին, օլիմպիադաներին, դասարանական և համադպրոցական միջոցառումներին։ • Սովորողների իրավունքների ճիշտ գնահատում։ • Բուհ ընդունվողների թվի աճ։ 3. Ծնողների, համայնքի, կառավարման խորհուրդի, այլ	1. Աշխատակազմի գործունեության թույլ կողմեր՝ տարանջատել վարչական, ուսումնաօժանդակ և ուսուցչական կազմը • Նորար մեթոդների ոչ բավարար կիրառում • ՏՀՏ ներքի ներդրման և օգտագործման ցածր մակարդակ 2. Սովորողների ուսումնառության և այլ գործունեության թույլ կողմեր • Հետաքրքրություն կրթության նկատմամբ։ • Ավագ դպրոցում սովորողների հաճախակի բացակայությունները։ • Արտագաղթի հետ կապված սովորողների թվի նվազում։ 3. Ծնողների, համայնքի, կառավարման խորհուրդի, այլ մարմինների գործունեության թույլ կողմեր • Սովորողների կրթության հարցերով ծնողների հետաքրքրության պակաս միջին և բարձր դասարաններում։ 4. Ռեսուրսներով ապահովվածության խնդիրները • Ուսումնական նյութերի ձեռք բերման դժվարություն։ • Շենքային պայմաններ։ • Դասասենյակների կահավորվածությունը • Ուսումնաօժանդակ, դիդակտիկ նյութերի պակաս • Էլեկտրոնային գրատախտակի անհրաժեշտություն 5. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ թույլ կողմերը • Ճաշարանի բացակայություն 6. Հաղորդակցություն, համագործակցություն • Համագործակցության պակաս տարբեր դպրոցների հետ։ 7. Բյուջեի, ֆինանսական միջոցների հետ կապված

մարմինների գործունեության ուժեղ կողմեր

- *Ծնողական կոմիտեի ակտիվ մասնակցություն դպրոցի աշխատանքներին:*
- *Տարրական դասարանների ծնողների ակտիվություն:*
- *Համայնք-դպրոց ամուր կապ:*
- *Դպրոցական որոշ խնդիրների լուծում համայնքապետարանի միջոցներով:*
- *Կառավարման խորհրդի ակտիվ գործունեություն ուսումնադաստիարակչական խնդիրների լուծման հարցում:*

4. Ռեսուրսներով ապահովվածությունը

- *ՆՁՊ կաբինետի և գինանոցի առկայություն*
- *Վերանորոգված և մարզագույքով համալրված մարզադահլիճի առկայություն*
- *ԿԱՊ ԿՈԻ սովորողների անհատական պարապմունքների համար վերանորոգված և կահավորված ռեսուրս սենյակի առկայություն*
- *Վերանորոգված և կահավորված համակարգչային դասասենյակի առկայություն*

5. Նոր նախաձեռնությունների ուղղությամբ հաջողությունները

- *Տեսախցիկների տեղադրում դպրոցում*
- *Աշակերտների բջջային հեռախոսների արգելում դպրոցում*

6. Հաղորդակցության, համագործակցության ուժեղ կողմերը

- *Մշտապես և անխափան գործող ինտերնետ կապ:*
- *Հանդիպումների , այցելությունների, համաժողովների կազմակերպում, պարբերաբար հանդիպումներ անվանի մարդկանց ,համայնքում բնակվող ազատամարտիկների հետ:*
- *Համագործակցություն համայնքապետարանի ,մշակույթի*

Պժվարությունները և խնդիրները

-

<i>տան, բուժամբույժատրիայի հետ:</i> <i>7. Բյուջեի, ֆինանսական միջոցների հետ կապված հաջողությունները</i> <i>• Բյուջեի հողվածներով նախատեսված ֆինանսական միջոցների նպատակային ծախսում:</i> <i>• Նոր գույքի և սարքավորումների ձեռքբերում, ընթացիկ վերանորոգման աշխատանքներ դպրոցի բյուջեի հաշվին</i>	
Հնարավորություններ <i>• Համագործակցում ՀԿ ներքին, անհատների, ծնողների, տարբեր կազմակերպությունների հետ</i> <i>• Ձեռնարկատիրական գործունեություն</i>	Վտանգներ <i>1. Շենքի սեյսմիկ անվտանգության ապահովում</i>

Աղյուսակ 34-ը պետք է լրացնել՝ դասակարգելով ուժեղ կողմերը, թույլ կողմերը, հնարավորությունները և վտանգները՝ ըստ առաջնահերթությունների: Այնուհետ հաշվի առնելով բոլոր գործոնները և ելնելով նախանշված իրատեսական նպատակներից և խնդիրներից՝ մշակել ռազմավարություն և ձեռնարկվող միջազատումներ:

Հավելված 2. Հարցումների իրականացման առաջարկվող մեթոդաբանություն

Ուսումնական հաստատության գործունեության ինքնավերլուծությունը կատարելիս շարք ցուցանիշներին և չափանիշներին համապատասխանության գնահատման համար անհրաժեշտ է իրականանցնել հարցումներ: Առաջարկվում է հարցումների ստորև նկարագրված մեթոդաբանությունը:

1. Հաստատության կողմից ինքնավերլուծություն կատարելիս հարցման մեթոդն օգտագործվում է, երբ ցուցանիշների և չափանիշների աղյուսակում տվյալ ցուցանիշի կամ չափանիշի գնահատման մեխանիզմ սյունակում նշված է «հարցում» բառը: Հարցումը առավել տարածված սոցիոլոգիական հետազոտության մեթոդներից է: Հարցման առանձնահատկությունը կայանում է նրանում, որ հետազոտության ժամանակ կարևորը ընդհանրական պատկերի սատցումն է, այլ ոչ թե առանձին հարցվողի տեսակետը: Սրանով հարցման մեթոդը տարբերվում է հարցազրույցից, երբ կարևոր է հենց հարցազրույց տվող անձի տեսակետը:
2. Հարցումներն անցկացվում են տվյալների հավաքման և վերլուծության նպատակով՝ նախապես մշակված հարցաթերթիկների միջոցով (անկետավորում): Հարցաթերթիկը կառուցված է.
 - նախաբանից, որտեղ համառոտ նշվում է հարցման նպատակն ու խնդիրները,
 - ում կողմից է ահցկացվում հարցումը (տվյալ դեպքում հաստատության տվյալները),
 - հարցաթերթիկի լրացման կանոններից, որտեղ նշվում է, թե ինչպես պետք է լրացնել հարցաթերթիկը,
 - բուն հարցաշարից, որտեղ նշվում են հարցման թեմային վերաբերվող հարցերը
 - անձնագրային մասից, որտեղ նշվում է հարցվողի սեռը, տարիքը, կրթությունը և ըստ անհրաժեշտության այլ անձնական տվյալներ:
3. Հարցերը լինում են բաց, փակ, և կիսափակ: Բաց հարցերը չեն ենթադրում պատասխանների տարբերակների առկայություն: Փակ հարցերի պարագայում պատասխանները նախօրոք նախատեսված և բերված են հարցաթերթիկում՝ հնարավորություն տալով հարցվող անձին ընտրել պատասխանը հնարավոր տարբերակներից: Կիսափակ հարցերը թույլ են տալիս նշել սեփական պատասխանը, եթե առաջարկված ոչ մի պատասխանի հետ հարցվողը համաձայն չէ: Կիսափակ, ինչպես և բաց հարցերը ավելի դժվար է մշակել, քան փակ հարցերը, քանի որ անձնական կարծիք արտահայտող պատասխանները անհրաժեշտ է խմբավորել և կողավորել:

4. Ուստի հաստատությանը խորհուրդ է տրվում բացառել բաց հարցերը և օգտագործել միայն փակ հարցեր: Խիստ սահմանափակ դեպքերում, երբ շատ կարևոր է հարցվողների տեսակետը կամ մեկնաբանությունը կարելի է հարցաթերթիկում ընգրկել նաև կիսափակ հարցեր:
5. Հարցումների արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով առաջարկվում է խմբավորել հարցում պահանջող ցուցանիշները և չափանիշները՝ ըստ հարցվողների խմբերի (օրինակ ուսուցիչներ, սովորողներ, ծնողներ և այլն) և յուրաքանչյուր խմբի համար կազմել մեկ հարցաթերթիկ՝ ներառելով այդ խմբին վերաբերող բոլոր ցուցանիշներին և չափանիշներին վերաբերող հարցերը:
6. Առաջարկվում է հարցաթերթիկներում ներառել առավելագույնը 5 հարց: Հարցերը անհրաժեշտ է ձևակերպել այնպես, որ հաստատության համապատասխանությունը տվյալ ցուցանիշին կամ չափանիշին լավագույնս բացահայտվի: Օրինակ՝ հարցի դասական ձևակերպումը կարող է սկսվել. «Համաձայն ե՞ք, որ...» (շարունակությունը կազմում է հարցի բովանդակությունը), իսկ հաճախ օգտագործվող տիպային պատասխանները՝ «Այո, ավելի շուտ այո, ավելի շուտ ոչ, ոչ, չեմ կարող պատասխանել, տեղյակ չեմ»: Կարող են օգտագործվել նաև այլ հարցադրումներ և պատասխաններ. օրինակ՝ «Որքա՞ն հաճախ եք դուք...», «Որքանով կամ ինչ չափով ե՞ք դուք բավարարված...», «Որքանով է նպաստել...» (շարունակությունը կազմում է հարցի բովանդակությունը)⁵:
7. Հարցաթերթիկում կարող են ներառվել նաև դիրքորոշում կամ վերաբերմունք արտահայտող պատասխաններ ունեցող հարցեր: Օրինակ՝ «Ծնողական և աշակերտական խորհուրդների համագործակցությունը» չափանիշի վերաբերյալ կարելի է տալ հետևյալ հարցը, «Ինչպիսի՞ն է հաստատության ծնողական և աշակերտական խորհուրդների միջև համագործակցությունը»: Այս հարցի հնարավոր պատասխանները կարող են լինել հինգը, որոնցից յուրաքանչյուրն ամրագրում է հարցի վերաբերյալ հնարավոր դիրքորոշումներից մեկը.
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները սերտորեն համագործակցում են,
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները համագործակցում են անհրաժեշտության դեպքում,
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները որոշ դեպքերում համագործակցում են, սակայն այդ համագործակցությունը բավարար մակարդակի վրա չ
 - ծնողական և աշակերտական խորհուրդները չեն համագործակցում,
 - այլ (հարցվողի պատասխանը)
8. Որակյալ և արժանահավատ հարցում իրականացնելու համար անհրաժեշտ է պահպանել հարցեր կազմելու հետևյալ կանոնները.
 - պահպանել էթիկական նորմերը և ապահովել անձնական բնույթի տեղեկատվության կոնֆիդենցիալությունը (զաղտնիությունը), որպեսզի հարցվողները չմտահոգվեն հարցերին ճիշտ պատասխանելու հնարավոր հետևանքներից և լինեն անկեղծ,
 - հարցաթերթի յուրաքանչյուր հարց պետք է պարունակի միայն մեկ հարցադրում. օրինակ՝ «Որքանով եք դուք բավարարված ուսուցչի գիտելիքներից և դասավանդման հմտություններից» հարցը պարունակում է միաժամանակ 2 հարցադրում և փորձում է բացահայտել թե՛ ուսուցչի գիտելիքները, թե՛ դասավանդման հմտությունները.
 - հարցաթերթի յուրաքանչյուր հարց պետք է ներառի պատասխանի բոլոր հնարավոր տարբերակները և ապահովի պատասխանների տարատեսակություն.
 - հարցաթերթի յուրաքանչյուր հարցի պատասխանների տարբերակները պետք է լինեն փոխբացառող և ապահովեն իմաստալից տեղեկատվության տրամադրում, որպեսզի հարցվողը չտարակուսի որն ընտրել և ունենա միայն մեկ ընտրություն. Օրինակ՝ «Որտեղ եք դուք մեծացել».

ա) Հայաստանում
 բ) Քաղաքում
 գ) Գյուղում

հարցը ստեղծում է տարակուսանք, քանի որ պատասխանները փոխբացառող չեն. թե՛ քաղաքում, թե՛ գյուղում մեծացած անձը կարող է ընտրել 2-ական պատասխան՝ համապատասխանաբար ա) և բ) կամ ա) և գ), իսկ ստացվող տեղեկություններն օգտակար չեն:.
9. Հարցաթերթիկում հարցերը համարակալվում են: Լրացված հարցաթերթիկների մշակումը կատարվում է համակարգչի միջոցով՝ համապատասխան ծրագրով (օրինակ՝ Excel): Հարցերի պատասխաններն իրենց հերթին համարակալվում են: Հարցման արդյունքների մշակման,

⁵Հարցերի կազմման համար կարող եք ուղղակի տարբեր աղբյուրներից, օրինակ <https://ru.surveymonkey.com/mp/education-surveys/> կայքից

պատասխանների մուտքագրման համար հարցերի հերթական համարները հարցաթերթիկում կարող են ընդունվել որպես այդ հարցերի կողեր, իսկ հարցերի պատասխանների համարները՝ որպես պատասխանների կողեր: Յուրաքանչյուր լրացված հարցաթերթիկ ևս համարակալվում է:

10. Լրացված հարցաթերթիկների տվյալները մուտքագրվում են ընտրված համակարգչային ծրագրով և ստեղծվում է տվյալների բազա: Բազայում մուտքագրվում են հարցերը և պատասխանները՝ իրենց համապատասխան կողերով: Այսպիսով, մուտքագրման արդյունքում ստացվում են թվեր, որոնք կարելի է կարդալ որպես օրինակ՝ 1. 1. 3, այսինքն առաջին հարցվածը առաջին հարցին տվել է երրորդ պատասխանը: Մեր վերը բերված օրինակի համար սա նշանակում է, որ առաջին հարցվածը ընտրել է «ծնողական և աշակերտական խորհուրդները որոշ դեպքերում համագործակցում են, սակայն այդ համագործակցությունը բավարար մակարդակի վրա չէ» պատասխանը: Բոլոր տվյալների մուտքագրումից հետո կատարվում է հաճախությունների հաշվարկ, ինչը թույլ է տալիս տեսնել, թե ինչպես են բաշխվել հարցվածների կարծիքները՝ ըստ հարցաթերթիկում տրված պատասխանների տարբերակների:
11. **Հարցվողների ընտրանքը** կազմելու, այսինքն՝ **հարցման ենթակա անձանց որոշելու** համար, առաջին հերթին անհրաժեշտ է որոշել հարցման ենթակա շահառու անձանց խումբը (սովորողներ, ուսուցիչներ և այլ): Այնուհետ հարցման կարևոր փուլ է՝ տվյալ շահառու խմբի անձանց ամբողջ բազմությունից հարցման ենթակա անձանց ընտրությունը կամ, այլ կերպ ասած, հարցվողների ընտրանքի կազմումը: Օրինակ՝ հաստատության բոլոր ուսուցիչներից հարցվող ուսուցիչների ընտրությունը՝ այն ուսուցիչների ընտրությունը, ովքեր պետք է լրացնեն հարցաթերթը:
12. Հարցման ընտրանքի կազմման համար առաջարկվում է կիրառել **պատահական ընտրանքի մեթոդը**: Մտատիստիկայում **պարզ պատահական ընտրանքը** դա այն անձանց փոքր խումբն է, ովքեր ընտրվել են անձանց ավելի մեծ բազմությունից: Ընդ որում, յուրաքանչյուր անձ այդ փոքր խմբում ընտրվել է պատահականորեն: Դա նշանակում է, որ ընտրանքի կազմման ժամանակ յուրաքանչյուր անձ ունի ընտրանքում ընդգրկվելու հավասար հավանականություն: Պարզ պատահական ընտրանքի մեթոդն ունի ակնհայտ առավելություններ: Այս մեթոդը շատ հեշտ է ու հասկանալի, իսկ հետազոտության արդյունքները կարելի է տարածել ուսումնասիրվող շահառու խմբի ամբողջ բազմության վրա: Ամենից կարևորն այն է, որ լիովին պահպանվում է պատահականության սկզբունքը, ինչը թույլ է տալիս խուսափել սխտեմատիկ սխալներից:
13. Պատահական ընտրանքի մեթոդով ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը, որոշելու համար առաջարկվում է օգտագործել ընտրանքի հաշվարկման պարզեցված բանաձևը:
14. Հաստատություններին որպես օգնություն ստորև աղյուսակում 33-ում տրված է պատահական ընտրանքի պարզեցված բանաձևով հաշվարկված ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը, տարբեր բազմությունների համար (հաշվարկը արված է պատահական ընտրանքի հիման վրա՝ 95 տոկոս ներկայացուցչականության պարագայում, 5% վստահելի միջակայքի պայմաններով)։

Աղյուսակ 33.

Հարցմանբազմություն	Ընտրանքիչափը՝ հարցվողներիթիվը
Մինչև 100	70
101-300	169
301-500	217
501-700	248
701-1000	278
1001 և ավելի	302

Ընտրանքի չափը՝ հարցվողների թիվը, որոշելուց հետո անհրաժեշտ է որոշել, թեինչպեսընտրելհարցվողանձանց, օրինակ՝ ինչպես հաստատության 100 սովորողներից ընտրել հարցվող 70 սովորողին: Պատահական ընտրանքի պարագայում կարելի է օգտագործել տարբեր մեթոդներ, օրինակ՝ վիճակահանություն կամ պատահական թվերի աղյուսակ: Վիճակահանության դեպքում է հարցման ենթակա շահառու խմբի անձանց ամբողջական բազմության յուրաքանչյուր անձի տվյալները գրվում են առանձին թղթիկի վրա, այնուհետ բոլոր թղթիկները դրվում են ինչ-որ արկղի կամ տուփի մեջ, դրանք խառնում են և այդ տուփից առանց նայելու հանվում են հարցվողների թվին հավասար թղթիկներ: Օրինակ՝ եթե հաստատությունն ունի 500 սովորող, ապա համաձայն Աղյուսակ 33-ի հարցվող սովորողների թիվը պետք է կազմի 217: 500 սովորողից յուրաքանչյուրի տվյալները(անուն, ազգանուն, հայրանուն, դասարան) գրվում է առանձին թղթիկի վրա: Այնուհետև բոլոր 500 թղթիկները դրվում են որևէ տուփի մեջ, խառնվում և հանվում է 217 թղթիկ: Այդ 217 թղթիկների վրա գրված սովորողների տվյալներով որոշվում են հարցվող սովորողները:

15. Հարցվող անձնաց կարելի է ընտրել նաև **մեխանիկական ընտրության մեթոդով**: Այդ նպատակով նախ կազմվում է հարցման ենթակա շահառու խմբի անձանց ամբողջական ցանկը (անուն, ազգանուն, հեռախոս և այլն): Այդ ցանկից հավասար պարբերականությամբ/միջակայքով ընտրվում են համապատասխան թվի հարցվողներ: Այդ միջակայքը կոչվում է ընտրանքի քայլ: Ընտրանքի քայլը հավասար է հարցման բազմությունը բաժանած հարցվողների թվին:

Ընտրանքի քայլ= N/n , որտեղ

N -ը հարցման բազմությունն է, իսկ n -ը հարցվողների թիվը:

Օրինակ եթե 500 սովորողից պետք է հարցվեն 217-ը, ապա հարցման քայլը հավասար է $2.3=500/217$: Սա նշանակում է, որ 500 սովորողների ցանկից պետք է ընտրվի յուրաքանչյուր 2-րդը: Ընտրության սկիզբը որոշվում է պատահականության սկզբունքով՝ ընտրանքի քայլի շրջանակներում: Օրինակ՝, եթե ընտրանքի քայլը հավասար է 5-ի, ապա ընտրությունը պետք է սկսել 1-ից 5 միջակայքում ցանկացած թվից:

ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Է.Նիկողոսյան

Կառավարման խորհրդից անդամներ՝

Ա.Ավագյան

Ն.Դավթյան

Ուսուցիչ՝

Ա.Ավչյան

ՏԻՄ ներկայացուցիչ՝

Ն.Գևորգյան ✓

Լ.Թադևոսյան ✓

Ծնողական խորհուրդից՝

Ռ.Սարտիրոսյան

04 սեպտեմբերի 2023թ.